KEMPELE

Talousarvio 2027

Taloussuunnitelma 2027–2029

Luonnos 19.11.2026

Sisällys

1. Kunnanjohtajan katsaus ... 3
2. Talousarvion yleisperustelut ... 5
2.1 Toimintaympäristö ja taloudellinen kehitys ... 5
2.2 Henkilöstö ... 8
2.3 Riskienhallinta ja keskeisimmät riskit ... 9
2.4 Kuntakonsernin toiminta ja talous ... 10
2.5 Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen ... 11
3. Kuntastrategia sekä sitovat tavoitteet ja toimenpiteet ... 14
4. Talousarvion rakenne, sitovuus ja seuranta sekä tilivelvolliset ... 18
4.1 Talousarvion sitovuus ja seuranta ... 18
4.2 Tilivelvolliset ... 18
5. Tuloslaskelmaosa ... 19
6. Käyttötalousosa ... 25
6.1 Hallintopalvelut ... 25
6.1.1 Kunnanjohto ... 25
6.1.2 Elinvoima- ja työllisyyspalvelut ... 26
6.1.3 Yleispalvelut ... 27
6.2 Sivistys- ja vapaa-aikapalvelut ... 29
6.2.1 Opetus ... 29
6.2.2 Vapaa-aikapalvelut ... 30
6.3 Varhaiskasvatus ... 33
6.4 Tekniset palvelut ... 34
6.4.1 Teknisten palveluiden hallinto ... 34
6.4.2 Kunnallistekniikka ... 34
6.4.3 Tilapalvelut ... 35
6.4.4 Maa ja mittaus ... 35
6.4.5 Kaavoitus ... 36
6.4.6 Rakennusvalvonta ... 36
7. Investointiosa ... 37
8. Rahoitusosa ... 45
9. Kempeleen kunnan tytäryhtiöt ... 47
9.1 Kempeleen Vesihuolto Oy ... 47
9.2 Kiinteistö Oy Kempeleenkartano ... 49

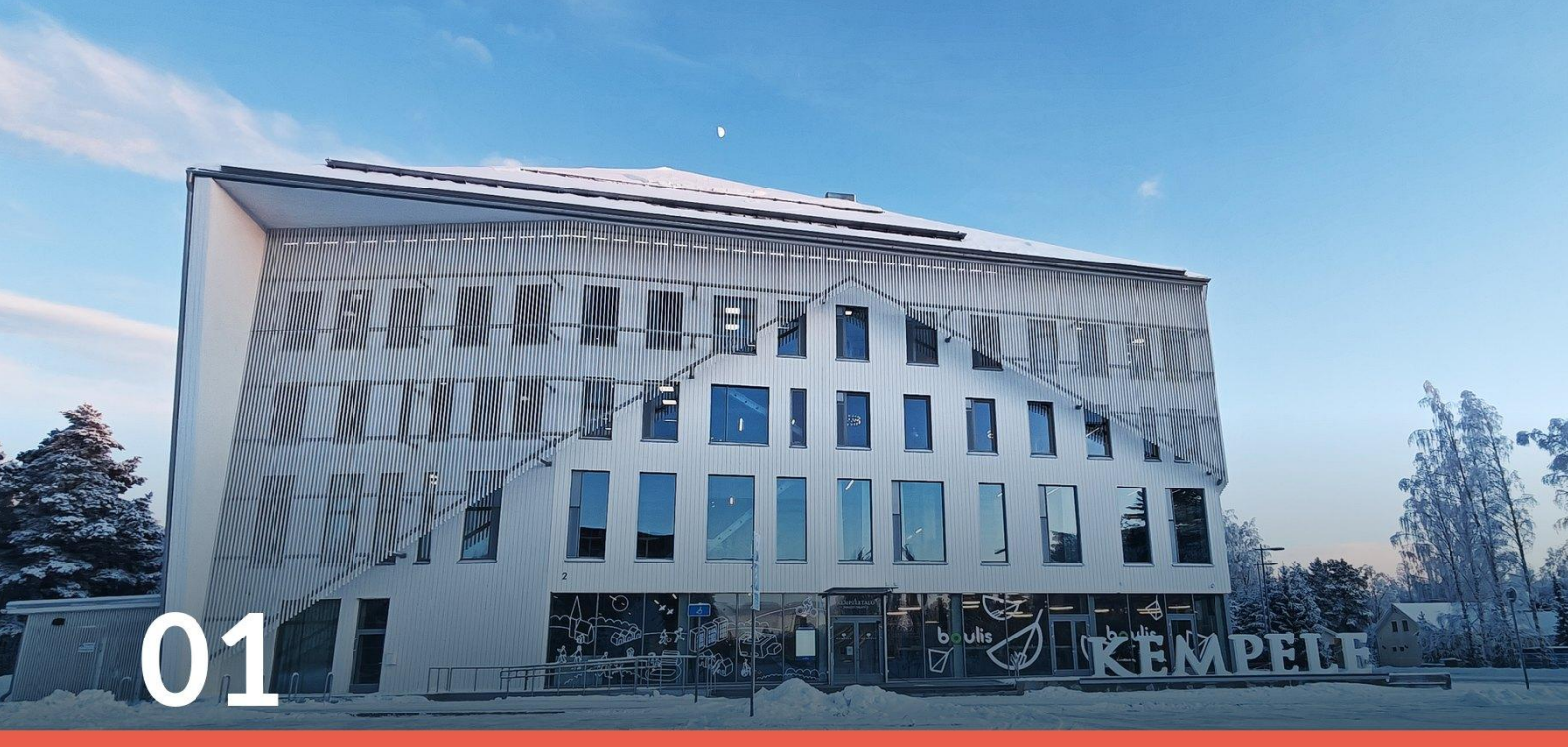

1. Kunnanjohtajan katsaus

Kempele on vahva ja elinvoimainen kasvukunta. Vuoden 2027 talousarviota on hyvä tarkastella juuri tästä lähtökohdasta. Meillä on paljon sellaista, mistä voimme olla iloisia, mutta samalla edessämme on ratkaisuja, joissa on punnittava tarkasti kasvun tarpeet, palvelujen laatu ja talouden kantokyky. Talousarvio on ensimmäinen, jota ohjaa kesäkuussa 2026 hyväksytty Kempele-sopimus. Sen kolme yhdessä sovittua päämäärää, kestävä kasvu, turvallinen arki ja kehittyvä toimintakulttuuri, näkyvät talousarvion valinnoissa ja antavat suunnan niin tulevalle vuodelle kuin kunnan pitkäjänteiselle kehittämisellekin.

Talous tasapainoon, kulukehitys hallintaan

Vuoden 2027 talousarvio on 0,2 milj. euroa ylijäämäinen. Toimintakulut ovat 79,3 milj. euroa eli kuluvan vuoden muutetun talousarvion tasolla. Tämä ei ole itsestäänselvyys tilanteessa, jossa palkat ja hinnat nousevat ja kasvava väestö tarvitsee lisää palveluja. Henkilöstökulut kasvavat 1,2 prosenttia, mutta muut toimintakulut pienenevät yhteensä noin kaksi prosenttia. Vuonna 2026 tehdyt sopeuttamistoimet ja toimintatapojen määrätietoinen kehittäminen alkavat näkyä. Suunta on oikea, mutta työ ei ole valmis.

Verotulojen arvioidaan kasvavan 5,7 prosenttia 55,9 milj. euroon. Samaan aikaan valtionosuudet pienenevät 3,3 prosenttia 23,2 milj. euroon. Talousarvio on laadittu nykyisillä veroprosenteilla. Tuloveroprosentti on 8,9, eikä kiinteistöveroprosentteihin esitetä muutoksia. Vuosikate on 7,9 milj. euroa ja kattaa poistoista noin 94 prosenttia. Käytännössä tulorahoitus ei vielä täysin riitä poistojen kattamiseen, investoinneista puhumattakaan. Siksi tiukasta talouskurista on pidettävä kiinni myös hyvinä vuosina. Pienikin liikkumavara on parempi kuin ei liikkumavaraa lainkaan.

Velka ei katoa toivomalla

Viime vuosien suuret ja välttämättömät investoinnit näkyvät nyt kasvavina korkokuluina. Niiden arvioidaan nousevan 2,5 milj. euroon, lähes puolet kuluvan vuoden tasoa korkeammiksi. Jokainen korkoihin käytetty euro on pois palveluista ja kunnan kehittämisestä. Siksi investointien tarvetta, laajuutta ja ajoitusta on arvioitava jatkuvasti ja kriittisesti. Velkaa tarkasteltaessa ei riitä, että katsomme vain lainakantaa. Kokonaisuuteen kuuluvat myös kiinteistöleasingilla rahoitetut kohteet, kuten terveyskeskus ja Kirkonkylätalo. Talouden todellinen kuva syntyy vasta, kun kaikki vastuut ovat mukana.

Investoinnit ovat valintoja tulevaisuudesta

Investointien määrä on 14,3 milj. euroa. Suurin yksittäinen hanke on uuden lukion rakentaminen. Siihen varataan 7,0 milj. euroa vuodelle 2027 ja 7,2 milj. euroa vuodelle 2028. Uusi lukio ei ole vain

rakennusinvestointi. Se on investointi nuoriin, osaamiseen ja Kempeleen vetovoimaan pitkälle tulevaisuuteen.

Kunnallistekniikkaan investoidaan 4,3 milj. euroa. Tästä Zeniitin matkailu- ja virkistysalueen kehittämiseen kohdistuu 1,7 milj. euroa. Ketolanperäntien alikulkusiltaan varataan 0,3 milj. euroa, koska hankkeen rakentaminen siirtyy vesilupaprosessin vuoksi. Maanhankintaan varataan 0,75 milj. euroa, ja maa-alueiden myynnistä arvioidaan saatavan 2,8 milj. euroa. Aktiivinen maapolitiikka on kasvukunnalle välttämättömyys. Ilman riittävää asunto- ja yritystonttien tarjontaa kasvu jää helposti juhlapuheeksi. Meidän tehtävämme on huolehtia siitä, että Kempeleessä on tilaa asua, yrittää ja investoida.

Kasvava kunta tarvitsee toimivat palvelut

Kempeleen väkiluvun arvioidaan kasvavan vuoden 2027 loppuun mennessä noin 19 950 asukkaaseen. Kasvu on aiempaa maltillisempaa, ja vahvasti sidoksissa asuntomarkkinoiden kehittymiseen. Talousarviossa painottuvat laadukas varhaiskasvatus ja opetus, työllisyyden edistäminen sekä kaikenikäisten kuntalaisten hyvinvointi ja turvallinen arki. Kunta ei tee tätä työtä yksin. Seurat, järjestöt ja yhdistykset ovat meille tärkeitä kumppaneita, ja niiden merkitys yhteisöllisyyden, hyvinvoinnin ja ennaltaehkäisevän työn vahvistajina kasvaa edelleen.

Myös kunnan oman toimintakulttuurin on uudistuttava. Kehittyvä toimintakulttuuri tarkoittaa selkeitä tavoitteita, vastuunkantoa ja rohkeutta tehdä valintoja. Kaikkea hyvää ei voida tehdä yhtä aikaa, eikä vanhoja toimintatapoja voida jatkaa vain siksi, että niin on aina tehty. Digitalisaatio, tekoäly ja uudet työvälineet antavat mahdollisuuksia parantaa palveluja ja käyttää voimavaroja fiksummin. Uudistuminen onnistuu kuitenkin vain osaavan ja hyvinvoivan henkilöstön avulla. Siksi hyvä johtaminen, avoin vuoropuhelu ja henkilöstön työhyvinvointi kulkevat talouden rinnalla.

Luottamuksella eteenpäin

Vuoden 2027 talousarvio on vastuullinen, mutta ei helppo. Se pitää käyttötalouden tasapainossa ja mahdollistaa samalla Kempeleen tulevaisuuden kannalta tärkeät investoinnit. Tasapaino ei kuitenkaan synny yhdellä päätöksellä tai yhdellä talousarviolla. Se syntyy tuhansista arjen valinnoista, joita tehdään kunnan kaikissa palveluissa vuoden jokaisena työpäivänä. Oma tärkeä roolinsa tässä on myös kunnan omistamilla tytäryhtiöillä, Kempeleen Vesihuollolla ja Kempeleenkartanolla. Molemmat yhtiöt ovat parhaillaan kirkastamassa ja vahvistamassa tulevaisuuden suuntaansa strategiatyöllä.

Kiitos henkilöstölle, luottamushenkilöille, yhteistyökumppaneille ja koko kuntakonsernille sitoutumisesta yhteiseen työhön. Meillä on vahva kunta, selkeä suunta ja kyky tehdä yhdessä vaikeitakin ratkaisuja. Näillä eväillä on hyvä jatkaa työtä sen eteen, että Kempele on myös tulevaisuudessa hyvä paikka elää, kasvaa ja yrittää.

Tuomas Lohi

Kunnanjohtaja

02

2. Talousarvion yleisperustelut

2.1 Toimintaympäristö ja taloudellinen kehitys

Yleinen talouskehitys

Valtiovarainministeriön syksyn 2026 taloudellisen katsauksen mukaan Suomen talouden kasvu on ollut alkuvuonna odotettua nopeampaa, ja kasvun piristyminen näkyy laajasti kaikilla päätoimialoilla. Bruttokansantuotteen arvioidaan kasvavan 1,6 prosenttia vuonna 2026, 1,8 prosenttia vuonna 2027 ja 1,5 prosenttia vuonna 2028. Kasvua vauhdittavat vienti ja investoinnit, joita lisäävät erityisesti puolustushankinnat, datakeskukset ja energiasiirtymä. Asuntorakentaminen on sen sijaan edelleen heikkoa, ja sen toipumisen odotetaan alkavan vasta vuonna 2027.

Työllisyys kääntyy ennusteen mukaan kasvuun vasta vuonna 2027. Työttömyys on 2000-luvun suurinta: työttömyysasteen arvioidaan nousevan 10,3 prosenttiin vuonna 2026 ja laskevan 9,9 prosenttiin vuonna 2027 ja 9,5 prosenttiin vuonna 2028. Kuluttajahintojen arvioidaan nousevan noin kaksi prosenttia vuodessa ja ansiotason 3,2 prosenttia vuonna 2027. Lyhyiden korkojen (3 kk euribor) arvioidaan nousevan 2,3 prosentista 2,9 prosenttiin vuonna 2027.

Kasvun vahvistuminen kohentaa julkisen talouden näkymää vain vähän. Julkisyhteisöjen alijäämä heikkenee 4,2 prosenttiin suhteessa bruttokansantuotteeseen vuonna 2026 ja on vuosina 2027–2030 noin 4,5 prosenttia. Menoja kasvattavat erityisesti puolustus-, hoiva- ja korkomenot. Julkisen velan arvioidaan nousevan 90 prosenttiin suhteessa bruttokansantuotteeseen vuonna 2026 ja lähes 98 prosenttiin vuoteen 2030 mennessä. (Lähde: Valtiovarainministeriö, Taloudellinen katsaus, syksy 2026.)

Kuntatalouden kehitys

Valtiovarainministeriön syksyn 2026 kuntatalousohjelman mukaan kuntien talous heikkeni vuonna 2025. Kuntien yhteenlaskettu vuosikate riitti kattamaan poistot, mutta ei nettoinvestointeja, ja kuntien lainamäärä kasvoi yli 20 mrd. euroon. Kuntatalouden rahoitusasema pysyy alijäämäisenä koko ennustejakson. Toimintakate heikkenee vuosittain erityisesti palkkamenojen ja työttömyyskustannusten kasvaessa, eikä vuosikate riitä kattamaan nettoinvestointeja. Toiminnan ja investointien rahavirta on heikoimmillaan vuonna 2027.

Hallituksen päätösten yhteisvaikutus heikentää kuntataloutta arviolta noin 150 milj. euroa vuonna 2027 vuoteen 2026 verrattuna. Valtio osoittaa kunnille valtionapuja noin 5,8 mrd. euroa vuonna 2027, mikä on noin 3 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2026. Kuntien peruspalvelujen valtionosuus pienenee 110 milj. euroa noin 3,44 mrd. euroon. Valtionosuuksia vähentävät erityisesti sote-uudistuksen siirtolaskelmiin liittyvät määräaikaiset vähennykset, hallituksen kasvutoimien rahoitukseen liittyvä pysyvä 75 milj. euron vähennys ja kustannustenjaon tarkistus. Peruspalvelujen valtionosuuden indeksikorotus jää indeksiin tehtävien vähennysten vuoksi noin 13 milj. euroon.

Kuntien verotulojen ennustetaan kasvavan 3,8 prosenttia vuonna 2027. Kuntien tulojen kasvu jää kuitenkin menojen kasvua hitaammaksi valtionosuuksiin kohdistuvien vähennysten ja sovittujen palkkaratkaisujen vuoksi, ja kunnallisveron korotuspaine kasvaa erityisesti vuonna 2027. Kuntien väliset erot syvenevät:

suurimmat talousvaikeudet kohdistuvat pieniin, alle 5 000 asukkaan kuntiin, kun taas kasvukeskuksissa haasteena ovat suuret investointitarpeet. Kuntatalouden tilanne kohenee jonkin verran ennustejakson lopulla, kun osa valtionosuusleikkauksista päättyy ja menojen kasvu hidastuu. (Lähde: Valtiovarainministeriö, Kuntatalousohjelma vuodelle 2027, syksy 2026.)

Elinkeinoelämä

Suomen talouden näkymät ovat vuoden 2026 aikana vahvistuneet. Kasvun odotetaan leviävän teollisuudesta myös rakentamiseen ja palveluihin, mutta työllisyyden paraneminen seuraa talouden elpymistä viiveellä.

Syksyn 2026 pk-yritysbarometrin mukaan myös Pohjois-Pohjanmaan yritysten odotukset ovat kääntyneet parempaan suuntaan, mutta kasvuodotukset ovat edelleen koko maata maltillisemmat. Yritysten arviot liikevaihdon kehityksestä ovat hieman parantuneet, ja kasvuhalukkuus on säilynyt: yrityksistä 38 prosenttia ilmoittaa olevansa kasvuhakuisia. Henkilöstön lisäämiseen ja investointeihin suhtaudutaan kuitenkin edelleen varovaisesti, ja investointiodotukset ovat pysyneet vaimeina.

Vuoteen 2027 lähdetään varovaisen myönteisissä tunnelmissa. Talouskasvun vahvistuminen luo edellytyksiä kysynnän, investointien ja työllisyyden asteittaiselle paranemiselle, mutta epävarmuutta ylläpitää edelleen kansainvälisen talouden ja geopoliittisen tilanteen kehitys. Kempeleessä yritystonttien kysyntä on hieman elpynyt, mutta se on yhä selvästi huippuvuosia matalammalla tasolla. Talouden piristymisen odotetaan vahvistavan yritysten investointiedellytyksiä myös Kempeleessä vuoden 2027 aikana.

Väestökehitys

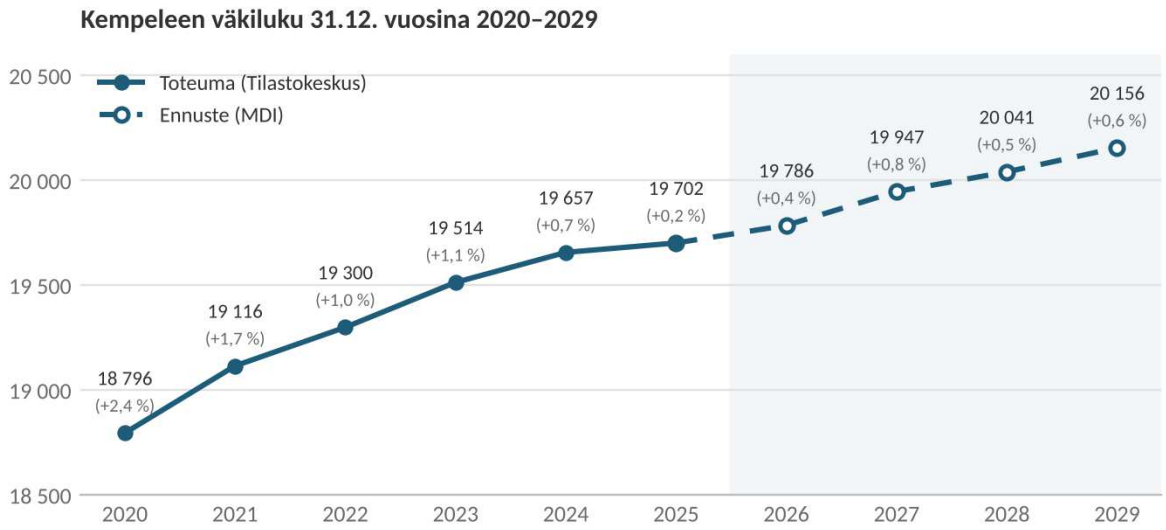

Lähteet: Tilastokeskus, väestö 31.12.2019–2025 (lopulliset tiedot); MDI:n väestöennuste 2026–2029. Suluissa väkiluvun muutos edellisestä vuodesta.

Kempeleen väkiluku oli Tilastokeskuksen mukaan vuoden 2025 lopussa 19 702 asukasta. Väkiluku kasvoi vuonna 2025 vain 45 asukkaalla (0,2 %), kun vielä vuosina 2017–2020 vuotuinen kasvu oli 1,7–2,4 prosenttia. Väestönkasvun hidastuminen johtuu pääosin asuntorakentamisen hiljentymisestä.

MDI:n väestöennusteen mukaan kasvu kiihtyy jälleen maltillisesti. Vuoden 2026 lopussa Kempeleessä arvioidaan olevan 19 786 asukasta ja vuoden 2027 lopussa 19 947 asukasta. Suunnitelmavuosina väkiluvun arvioidaan kasvavan noin 0,5 prosenttia vuodessa, ja vuoden 2029 lopussa asukkaita olisi 20 156.

Väestön ikärakenne muuttuu. Perusopetusikäisten 7–15-vuotiaiden määrän arvioidaan vähenevän vuoden 2025 lopun 2 872:sta noin 2 620:een vuoteen 2029 mennessä (−9 %), kun taas alle kouluikäisten määrän

arvioidaan kääntyvän lievään kasvuun. Yli 65-vuotiaiden määrä kasvaa samana aikana noin 400:lla (+12 %) ja yli 75-vuotiaiden noin 210:llä. Ikärakenteen muutos otetaan huomioon opetuksen ja varhaiskasvatuksen palveluverkon ja mitoituksen suunnittelussa.

MDI:n väestöennusteessa alle kouluikäisten (0–6-vuotiaat) määrän arvioidaan kääntyvän kasvuun vuoden 2025 lopun 1 758 lapsesta 1 864 lapseen vuoden 2026 lopussa ja 1 929 lapseen vuoteen 2029 mennessä. Väestön ennakkotietojen mukaan ennustettua kasvua ei kuitenkaan ole toistaiseksi näkynyt: syyskuun 2026 lopussa alle kouluikäisiä oli 1 768 eli lähes yhtä paljon kuin vuoden 2025 lopussa. Alle kouluikäisten määrä väheni joka vuosi vuoden 2020 huipusta (1 942) vuoteen 2025.

Työllisyystilanne

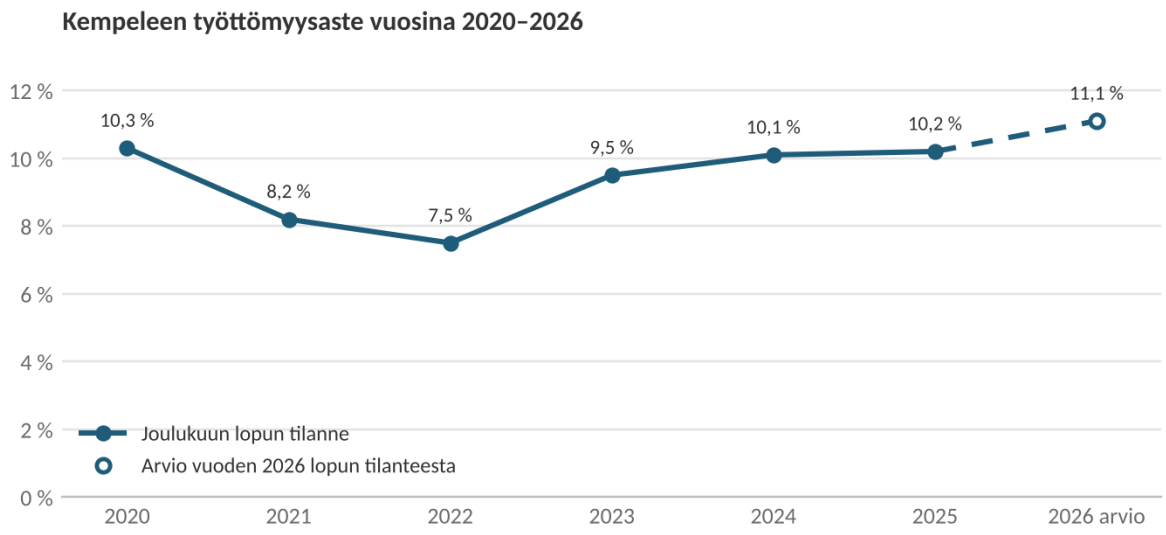

Lähteet: Kempeleen kunnan tilinpäätökset 2020–2025 (joulukuun lopun tilanne); vuosi 2026: arvio joulukuun lopun tilanteesta syyskuun 2026 työttömyysasteen (työnvälitystilasto) ja vuosien 2024–2025 kausivaihtelun perusteella.

Kempeleen työllisyystilanne heikkeni vuosina 2023–2025. Työttömyysaste nousi joulukuun 2022 lopun 7,5 prosentista 10,2 prosenttiin joulukuun 2025 lopussa, jolloin Kempeleessä oli 965 työtöntä työnhakijaa. Työttömien määrä kasvoi kolmessa vuodessa lähes 300:lla.

Syyskuun 2026 lopussa Kempeleessä oli 862 työtöntä työnhakijaa, ja työttömyysaste oli 8,9 prosenttia. Työttömiä oli 103 eli 14 prosenttia enemmän kuin vuotta aiemmin, kun koko maakunnassa kasvu oli 6 prosenttia. Kempeleen työttömyysaste on selvästi Pohjois-Pohjanmaan (12,0 %) ja Oulun (13,9 %) tasoa matalampi, mutta korkeampi kuin esimerkiksi Limingassa (5,9 %), Tyrnävällä (8,0 %) ja Lumijoella (8,4 %). Työttömyys vaihtelee kausittain: vuosina 2024 ja 2025 työttömyysaste nousi syyskuusta joulukuuhun 2,2 prosenttiyksikköä. Saman kausivaihtelun perusteella työttömyysasteen arvioidaan olevan vuoden 2026 lopussa noin 11,1 prosenttia eli 0,9 prosenttiyksikköä vuoden 2025 loppua korkeampi.

Kempeleen työttömistä 366 eli 42 prosenttia oli pitkäaikaistyöttömiä (maakunnassa 44 %). Alle 25-vuotiaita työttömiä oli 153 eli 18 prosenttia työttömistä ja yli 50-vuotiaita 292 eli 34 prosenttia työttömistä. Molempien ryhmien osuus on hieman maakunnan keskiarvoa (16 % ja 31 %) suurempi. Avoimia työpaikkoja Kempeleessä oli syyskuun lopussa 27.

Työttömyys vaikuttaa suoraan kunnan talouteen. TE-palvelu-uudistuksen myötä kunta on vastannut työllisyyspalvelujen järjestämisestä 1.1.2025 alkaen, ja kunnan rahoitusvastuu työttömyysetuuksista alkaa jo 100 työttömyyspäivän jälkeen aiemman 300 päivän sijaan. Kempeleen rahoitusosuus työttömyysetuuksista nousi vuonna 2025 0,7 milj. eurosta 1,7 milj. euroon. Vuoden 2027 talousarviossa rahoitusosuuteen on varattu 1,8 milj. euroa. Pitkäaikaistyöttömyyden vähentäminen on siksi sekä kuntalaisten hyvinvoinnin että kunnan talouden kannalta keskeinen tavoite.

Muutokset kunnan hallinnossa ja organisaatiossa

Kunnanhallitus päätti 16.3.2026 (§ 76) luopua kunnallistekniikan omajohtoisesta rakentamisesta. Muutos oli osa talouden sopeutustoimia, joista neuvoteltiin syksyn 2025 ja alkuvuoden 2026 yhteistoimintaneuvotteluissa. Samalla teknisten palveluiden kunnallistekniikan vastuualueelta lakkautettiin liikenneväylät- ja omajohtoiset kunnallistekniikan investoinnit -yksiköt, ja niiden tilalle perustetaan uusi liikenneväylät ja rakentaminen -yksikkö, jota johtaa kunnallistekniikkainsinööri.

2.2 Henkilöstö

Henkilöstön määrä

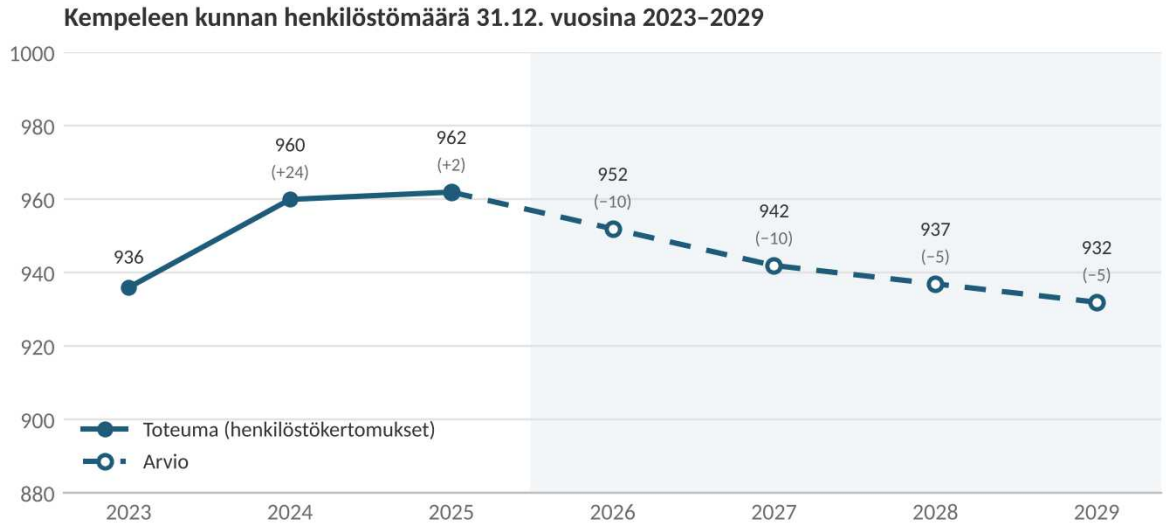

Lähteet: Kempeleen kunnan henkilöstökertomukset 2023–2025 (palvelussuhteet 31.12.); vuodet 2026–2029 ovat arvioita. Suluissa muutos edellisestä vuodesta.

Kunnan henkilöstömäärä oli 31.12.2025 yhteensä 962 henkilöä, joista vakinaisia oli 822 (85,4 %) ja määräaikaisia 140 (14,6 %). Henkilöstöstä lähes puolet (477 henkilöä) työskenteli sivistys- ja vapaa-aikapalveluissa ja kolmannes (310 henkilöä) varhaiskasvatuksessa. Henkilöstömäärä kasvoi vuonna 2024 24 henkilöllä ja pysyi vuonna 2025 lähes ennallaan. Vakinaisen henkilöstön osuus on kasvanut, kun määräaikaisten palvelussuhteiden määrä on vähentynyt vuoden 2023 lopun 182:sta 140:een.

Henkilöstömäärän arvioidaan vähenevän vuonna 2026 10 henkilöllä 952 henkilöön ja vuonna 2027 edelleen 10 henkilöllä 942 henkilöön, pääasiassa talouden sopeutustoimien seurauksena. Suunnitelmavuosina 2028 ja 2029 henkilöstömäärän arvioidaan vähenevän 5 henkilöllä vuodessa, jolloin henkilöstöä olisi vuoden 2029 lopussa 932. Arvioidut muutokset ovat kuitenkin niin pieniä, että ne voivat toteutua myös toiseen suuntaan.

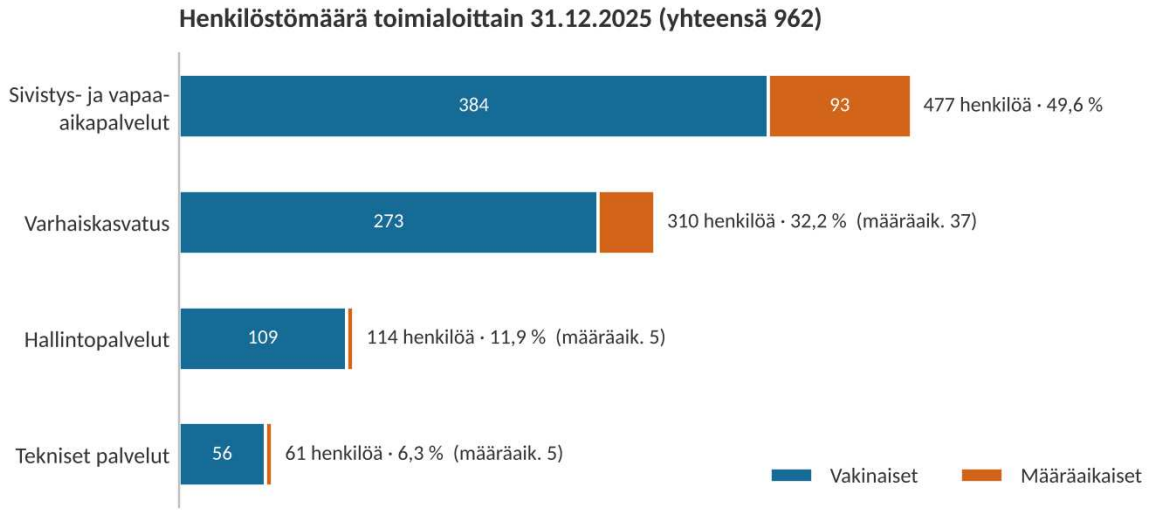

Lähde: Henkilöstökertomus 2025 (palvelussuhteet 31.12.2025). Sivistys- ja vapaa-aikapalvelut sisältää opetuksen (435 henkilöä) ja vapaa-aikapalvelut (42 henkilöä, ent. Kempele Akatemia).

Uudet palvelussuhteet

Vuodelle 2027 esitetään perustettavaksi vain yksi varsinainen uusi tehtävä, päiväkodin apulaisjohtaja. Tehtävä kasvattaa toimintakuluja vuonna 2027 noin 18 000 euroa ja täysinä vuosina noin 44 000 euroa vuodessa.

Lisäksi opetuksessa vakinaistetaan määräaikaisia tehtäviä isoilla kouluilla: yhteensä seitsemän päätoimista tuntiopettajaa, erityisluokanopettaja ja 12 koulunkäyntiavustajaa. Päätoimisten tuntiopettajien vakinaistamisen taustalla on 1.8.2026 voimaan tullut perusopetuksen uudistus, jossa kolmiportaisesta tuesta luovuttiin ja ryhmäkohtaisista tukimuodoista tuli ensisijainen tuen muoto. Koulunkäyntiavustajien ja erityisluokanopettajan vakinaistamiset johtuvat sijoitettujen lasten määrän kasvusta, ja kustannukset laskutetaan kotikuntakorvauksina lasten sijoittajakunnilta.

2.3 Riskienhallinta ja keskeisimmät riskit

Kuntalain 14 §:n mukaan valtuusto päättää kunnan ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista. Kunnanvaltuusto hyväksyi päivitetyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet 21.9.2026 § 48. Perusteet koskevat kaikkia kuntakonsernin toimielimiä ja johtoa sekä kaikkea kuntakonsernin toimintaa, myös tytäryhteisöjä. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa, että kunnalle ja kuntakonsernille asetetut tavoitteet saavutetaan, toiminta on tuloksellista ja Kempele-sopimuksen toteuttamista tuetaan noudattaen lakeja, määräyksiä ja toiminnan eettisyyttä.

Sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa ei ole eriytetty muusta toiminnasta, vaan ne ovat osa päivittäistä johtamista, ohjaamista ja työn toteuttamista. Kunnanhallitus vastaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeistamisesta ja järjestämisestä, kunnanjohtaja kokonaisuudesta ja toimialajohtajat järjestämisestä omalla toimialallaan. Jokainen esihenkilö vastaa omalla vastuualueellaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteuttamisesta ja on velvollinen puuttumaan havaittuihin puutteisiin välittömästi. Jokainen työntekijä ja viranhaltija vastaa osaltaan riskien tunnistamisesta omassa tehtävässään ja raportoi havaitsemistaan riskeistä esihenkilölleen. Konserniyhteisöjen hallitukset ja toimitusjohtajat vastaavat yhteisöjensä sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta.

Keskeisimmät riskit arvioidaan kerran vuodessa tilinpäätöksen laadinnan yhteydessä. Talousjohtaja kokoaa riskianalyysin kunnanhallitukselle yhdessä toimialojen, kunnan johtoryhmän ja tytäryhtiöiden toimitusjohtajien kanssa. Riskejä tarkastellaan lisäksi talousarvion valmistelun yhteydessä. Kunnan johtoryhmä teki koko kunnan riskienarvioinnin tilinpäätöksen 2025 yhteydessä, ja arviota on päivitetty talousarvion 2027

valmistelussa terveyskeskuksen ja hankintalain in-house-uudistuksen osalta.

Merkittävin riski liittyy edelleen kunnan talouteen. Investoinnit ovat korkealla tasolla, mikä kasvattaa velkaa ja korkoriskiä. Käyttötalouden tilanne on parantunut pääasiassa vuoden 2025 tuloveron korotuksen (7,9 %:sta 8,9 %:iin) ja talouden sopeutustoimien ansiosta. Vaikka investointeja on priorisoitu voimakkaasti, niiden määrä kasvattaa silti kunnan velkaa. Talouden tilannetta voivat heikentää valtion heikosta taloustilanteesta johtuvat valtionosuusleikkaukset, talous- ja työllisyystilanteen heikkeneminen sekä korkotason nousu. Riskiin varaudutaan toteuttamalla talouden sopeutustoimet loppuun asti.

Toiseksi merkittävin riski liittyy terveyskeskuksen tulevaisuuteen. Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue on ilmoittanut järjestämissuunnitelmassaan arvioivansa Kempeleen, Kaakkurin ja Oulunsalon terveyskeskusten yhdistämistä. Samaan aikaan terveyskeskuksen saneeratussa osassa on ollut sisäilmaongelmia. Terveyskeskus on rahoitettu kiinteistöleasingilla, ja leasingsopimuksen pääomasta on maksamatta noin 11 milj. euroa. Terveyskeskuksen sisäilmatutkimuksia jatketaan, ja havaitut ongelmakohdat pyritään paikantamaan ja korjaamaan. Lisäksi kunta osallistuu aktiivisesti Pohteen järjestämissuunnitelman valmisteluun ja pyrkii tuomaan esiin Kempeleen terveyskeskuksen sijainnin edut ja hyödyt.

Kolmas merkittävä riski on hankintalain inhouse-uudistus. Uudistus on tullut voimaan, ja sen vuoksi talous- ja henkilöstöhallinnon sekä tietohallinnon palveluita joudutaan kilpailuttamaan. On myös mahdollista, että in-house-yhtiöt löytävät juridisia malleja nykyisen yhteistyön jatkamiseksi. Kilpailutuksissa riskeinä ovat palvelutason heikkeneminen ja korkeat käyttöönottokustannukset. Riskiä pienentää se, että kunta on tehnyt Valtiokonttorille ilmoitukset siirtymäajan pidentämisestä vuoteen 2030. Näin kilpailutukset ehditään valmistella asianmukaisesti ja selvittää myös inhouse-yhtiöiden juridiset vaihtoehdot yhteistyön jatkamiseksi.

2.4 Kuntakonsernin toiminta ja talous

Kuntakonserniin kuuluvat yhteisöt	Kotipaikka	Kunnan omistusosuus %
TYTÄRYHTEISÖT		
Kiinteistö Oy Kempeleenkartano	Kempele	100 %
Kempeleen Vesihuolto Oy	Kempele	98,77 %
KUNTAYHTYMÄT		
Koulutuskuntayhtymä OSAO	Oulu	6,69 %
Pohjois-Pohjanmaan liitto	Oulu	3,10 %

Konsernijohdolle asetetut tavoitteet	TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Konsernin toimintatuotot toimintamenoista, %	22	15	20	20	20
Konsernin vuosikate poistoista, %	112	80	105	110	110
Konsernin omavaraisuusaste, %	33	35	30	30	30
Konsernin suhteellinen velkaantuneisuus, %	139	120	145	149	149
Konsernin korolliset lainat/asukas, euroa	5 713	5 900	6 240	6 600	6 680

Kempeleen Vesihuolto Oy:n tavoitteet vuodelle 2027:

- Yhtiön omaisuudenhallintasuunnitelman ja kunnan vesihuoltosuunnitelman yhteensovittaminen (monivuotinen)
- Verkoston ja laitosten suunnitelmallinen peruskorjaaminen ja kehittäminen
- Verkoston saneeraukset kunnan katusaneerausten yhteydessä (Tornikuja)
- Asemakaava-alueiden rakentaminen (Otavainen ja Pirilä)
- Kaksoisraiteen vaatimat muutokset (monivuotinen)
- Yhtiön strategian päivittäminen

Kiinteistö Oy Kempeleenkartanon tavoitteet vuodelle 2027:

- Kiinteistökannan suunnitelmallinen ylläpito: Jatketaan pitkän tähtäimen suunnitelman mukaisten peruskorjausten toteuttamista. Vuonna 2027 korjauksiin investoidaan noin

0,7 milj. euroa. Keskeisiä kohteita ovat Helylänkuja 2:n julkisivumaalaus, Hovintie 8:n jätekatoksen ja pyörävaraston uusiminen, Kyntömiehentie 1–2:n katon pinnoitus sekä Ollakantie 24:n jätekatoksen, ovien ja ikkunoiden uusiminen.

- Asioinnin digitalisaation edistäminen: Kehitetään edelleen sähköisiä palveluja tavoitteena sujuvoittaa asiakkaiden asiointia sekä yhtiön toimintaprosesseja.
- Kiinteistötiedon hallinnan parantaminen: Jatketaan kiinteistödokumentaation digitalisointia ja kehitetään dokumenttien sähköistä hallintaa.
- Strategisen johtamisen vahvistaminen: Viimeistellään yhtiön strategia ja määritellään sen pohjalta keskeiset kehittämislinjaukset tuleville vuosille.
- Asuntokannan kehittäminen: Edistetään uudisrakentamisen suunnittelua yhtiön tulevaisuuden asuntotarpeisiin ja kysyntään vastaamiseksi.
- Korkean käyttöasteen turvaaminen: Tavoitteena on pitää asuntojen käyttöaste yli 95 prosentissa. Asuntojen kilpailukykyä vahvistetaan suunnitelmallisilla huoneistoremonteilla ja asumisviihtyvyyttä parantavilla toimenpiteillä.

2.5 Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Hyvinvointisuunnitelma vuodelle 2027

Hyvinvointisuunnitelman teemat ja tavoitteet ovat koko valtuustokaudelle. Vuosittaiset toimenpiteet valmistellaan hyvinvointiryhmässä talousarvion yhteydessä ja niitä seurataan osana talousarvion seurantaa ja tilinpäätöstä.

Tavoitteet	Toimenpiteet 2027	Vastuutaho
Teema 1. Lapset, nuoret ja lapsiperheet		
Tuemme oppilaiden kouluviihtyvyyttä	Mahdollistamme ja kehitämme oppilaiden osallisuutta kouluilla. (Esimerkiksi välkkäri- ja kummitoiminta.)	Osallisuuden ja hyvinvoinnin ryhmä, opetus
	Kehitämme Harrastamisen Suomen -mallin toimintaa Kempele Actionissa. (Esimerkiksi lasten toiveiden mukaiset uudet harrasteryhmät.)	Liikuntapalvelut
Puutumme varhaisessa vaiheessa ristiriitatilanteisiin	Käytämme RESTO-sovittelumallia ristiriitatilanteiden purkamisessa varhaisessa vaiheessa. (Sovittelua yhdessä keskustellen.)	Opetus- ja nuorisopalvelut
	Edistämme turvallisen tilan periaatteita kunnan kaikissa palveluissa, tiloissa ja tilaisuuksissa.	Kaikki ja kaikki esihenkilöt
Edistämme monipuolisesti luku- ja kirjoitustaitoa	Edistämme lukutaitoa kouluilla ja varhaiskasvatuksessa sekä viestimme lukemisen merkityksestä.	Kirjastopalvelut, opetus ja varhaiskasvatus
	Kirjapaketit ja kirjavinkit varhaiskasvatukselle ja opetukselle.	Kirjastopalvelut, opetus ja varhaiskasvatus
	Seuraamme ja kannustamme kaikenikäisiä lukudiplomien suorittamiseen.	Opetus ja kirjastopalvelut
Tuemme vanhemmuutta	Lähetämme vanhemmille EdLevon, Wilman tai some-kanavien kautta kerran kuukaudessa viestit, joissa kerromme ajankohtaisista asioista ja vanhemmuutta tukevista teemoista.	Opetus ja varhaiskasvatus
	Järjestämme yhteisöllisiä, koko perheen tapahtumia ja vanhempainiltoja eri teemoilla.	Opetus, vapaa-ajan palvelut ja varhaiskasvatus
	Järjestämme Hyvinvointia vanhemmuuteen -ryhmiä, avoimen varhaiskasvatuksen toimintoja ja erityislapsiperheiden iltoja.	Vapaa-ajan palvelut, varhaiskasvatus ja hyvinvointikoordinaattori
Teema 2. Työikäiset		
Tuemme nuorten aikuisten ja yli 50-vuotiaiden mahdollisuuksia työllistymiseen	Hyödynnämme aktiivisesti nuorten työllistymisseteliä voimassaolon loppuun saakka.	Työllisyyspalvelut
	Hyödynnämme aktiivisesti 55 vuotta täyttäneiden työllistämistukea ja 60 vuotta täyttäneiden pitkään työttömänä olleiden palkkatukea.	Työllisyyspalvelut
	Järjestämme yksilöllistä neuvoa, tukea ja valmennusta työllistymiseen sekä työllistymistä edistäviä korttikoulutuksia.	Lakeuden Sillat -hanke ja Ohjaamo-toiminta
Kehitämme erityisryhmien ja työttömien vapaa-ajan palvelujen tarjontaa	Kehitämme Leedi-nuorten harrastamistoimintaa ja pienryhmätoimintaa.	Nuorisopalvelut
	Lisäämme kulttuuritarjontaa erityisryhmille.	Kulttuuripalvelut
	Huomioimme erityisryhmien tarjonnan opiston ohjelmassa.	Opisto
	Järjestämme kampanjoita erityisryhmille.	Kirjasto
	Toimimme soveltavan liikunnan kehittämissuunnitelman mukaisesti.	Liikuntapalvelut

Tavoitteet	Toimenpiteet 2027	Vastuutaho
	Jatkamme Kaikukortin jakamista työllisyyspalveluissa.	Työllisyyspalvelut
	Jatkamme lapsi-, nuoriso- ja perheleirityötä erityisryhmille.	Nuoriso- ja liikuntapalvelut
Luomme mahdollisuuksia ja kehitämme rakenteita yhteisöllisyyden ja osallisuuden vahvistamiseksi	Pyrimme löytämään uusia keinoja työikäisten osallisuuden vahvistamiseen yhteistyössä järjestöjen, yritysten sekä Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen kanssa. (Esimerkiksi Hyvinvointia arkeen -ryhmät, ESR-hanke Yhteisen hyvän toimintamalli, luontoliikuntaryhmät.)	Vapaa-aikapalvelut, työllisyyspalvelut ja hyvinvointikoordinaattori
Teema 3. Ikäihmiset		
Teemme konkreettisia toimia ja viestimme kaatumisten ehkäisyn keinoista	Järjestämme ikäihmisille monipuolisia liikuntapalveluita ja liikuntaneuvontaa.	Liikuntapalvelut
	Jaamme hiekotusmursketta kuntalaisille ja tiedotamme hiekan saatavuudesta.	Tekniset palvelut, liikenneväylät yksikkö
	Sijoitamme levähdyspenkkejä kevyen liikenteen väylille mahdollistamaan ikäihmisten ja liikuntarajoitteisten ulkona liikkumisen.	Tekniset palvelut, puistot ja yleiset alueet
	Viestimme kaatumisen ehkäisyyn liittyvistä teemoista aktiivisesti.	Kaikki kunnan palvelut, viestintä
Luomme mahdollisuuksia ja kehitämme rakenteita yhteisöllisyyden ja osallisuuden vahvistamiseksi	Selvitämme mahdollisuuksia järjestää koulutusta vapaaehtoisille.	Vapaa-ajan palvelut ja hyvinvointikoordinaattori
	Jatkamme ikäihmisten kuntokävelyitä ja aamukahveja Zeppeliinissä sekä kevyitä jumppatuokioita ja keskusteluhetkiä Kempeletalossa.	Hyvinvointikoordinaattori, liikuntapalvelut ja muut yhteistyötahot
	Järjestämme senioreiden hyvinvointitapahtuman syksyisin ja vanhusten viikolla ikäihmisille monipuolista ohjelmaa.	Hyvinvointikoordinaattori, vapaa-ajan palvelut ja muut yhteistyötahot
Teema 4. Päihteet, mielen hyvinvointi, väkivallan ehkäisy		
Viestimme aktiivisesti teemoista ja huomioimme teemapäivät	Jatkamme ehkäisevän päihdetyön, mielen hyvinvoinnin edistämisen ja väkivallan ehkäisyn suunnitelman laatimista. Huomioimme suunnitelman laatimisessa myös fyysisen koskemattomuuden.	MIEPÄVÄKI-työryhmä
	Viestimme teemoista monikanavaisesti ja eri kohderyhmille (Wilma, henkilöstöhallinto, kuntatiedote, sosiaalinen media, infotaulut jne.).	Kaikki kunnan palvelut, viestintä
Järjestämme teemoihin liittyen tapahtumia ja näyttelyitä	Osallistumme ehkäisevän päihdetyön viikkoon (vko 45) ja mielenterveysviikkoon (vko 47).	Varhaiskasvatus, opetus, kulttuuri, nuoriso ja hyvinvointikoordinaattori
	Järjestämme teemoihin liittyviä näyttelyitä.	Vapaa-ajan palvelut
Teema 5. Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus		
Tuemme haasteellisessa elämäntilanteessa olevia ihmisiä	Jatkamme koko kuntaa koskevan tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman päivittämistä.	Hyvinvointikoordinaattori ja kunnan johtoryhmä
	Huomioimme esteettömyyden kaikissa toiminnoissa ja palveluissa.	Kaikki palvelut, tilapalvelut
Teema 6. Turvallisuus ja varautuminen		
Edistämme kuntalaisten turvallisuuden tunnetta	Jatkamme toimialakohtaisten valmiussuunnitelmien laatimista.	Hyvinvointikoordinaattori
	Järjestämme kaikille avoimia turvallisuustapahtumia ja kutsumme vapaaehtoisia mukaan kunnan turvallisuustyöhön sekä koulutustilaisuuksiin.	Yhteinen tehtävä, hyvinvointikoordinaattori ja yhteistyötahot
	Teemme kodin turvallisuuslistan ikäihmisille.	Hyvinvointikoordinaattori ja seniorineuvosto
Edistämme liikenneturvallisuutta kunnan alueella	Olemme mukana turvaamassa koulutietä syksyllä koulujen alkaessa.	Kaikki kunnan palvelut
	Edistämme kaikenikäisten liikenneturvallisuutta.	Liikenneturvallisuustyöryhmä, opetus, varhaiskasvatus, nuorisopalvelut
Teema 7. Kulttuuri		
Parannamme kulttuurin saavutettavuutta	Kehitämme lukutaitotyötä kaikenikäisille.	Kirjastopalvelut
	Järjestämme tapahtumia kaikenikäisille huomioiden Kempele 160 ja Suomi 110 juhlavuoden kunniaksi.	Vapaa-ajan palvelut
Säilytämme kulttuuriperintöä tuleville sukupolville	Käynnistämme koulumuseotoiminnan.	Kulttuuripalvelut
	Dokumentoimme vanhoja rakennuksia (esimerkiksi Kempeleen lukio) ja tuomme esiin niiden historiaa.	Kulttuuripalvelut
Teema 8. Liikunta		
Tuemme kaikenikäisten liikunnallista elämäntapaa ja kehitämme liikuntaolosuhteita	Laadimme liikkumislupauksen kuntalaisille.	Liikuntapalvelut
	Kehitämme Lakeudella loiskuu! -hankkeessa koululaisten uimaopetusta.	Liikuntapalvelut ja opetus
	Edistämme liikunnallista elämäntapaa esi- ja perusopetuksessa.	Opetus, varhaiskasvatus ja liikuntapalvelut
	Kehitämme liikunnan ja ulkoilun olosuhteita.	Tekniset ja liikuntapalvelut
	Järjestämme hyvinvointipäivät 2.- ja 6.-luokkalaisille.	Opetus, nuorisopalvelut ja yhteistyökumppanit

Tavoitteet	Toimenpiteet 2027	Vastuutaho
Edistämme terveellisiä elintapoja liikunta- ja hyvinvointineuvonnan avulla	Lisäämme kouluruuan houkuttelevuutta monialaisen ruokaraadin avulla.	Ateria- ja puhdistuspalvelut
	Edistämme teemoja monipuolisesti koulun arjessa.	Opetus
	Kehitämme liikuntaneuvontaa (esimerkiksi hankehaku työttömien liikuntaneuvontaan).	Liikuntapalvelut, työllisyyspalvelut
Teema 9. Luonnon kestävyys ja monimuotoisuus		
Säilytämme olemassa olevaa viherympäristöä	Tunnistamme suunnittelussa viherympäristön arvoja.	Kaavoitus
	Säilytämme olemassa olevaa viherympäristöä.	Kaavoitus, puistot ja yleiset alueet
	Ohjaamme rakentamista viherympäristöä säilyttävään suuntaan.	Kaavoitus, puistot ja yleiset alueet
Lisäämme luonnon monimuotoisuutta	Ohjaamme kaavoituksessa luonnon monimuotoisuuteen vaikuttavia asioita.	Kaavoitus
	Lisäämme viher- ja metsäalueiden hoidossa luonnon monimuotoisuutta.	Puistot ja yleiset alueet
Turvaamme arvokkaat luontokohteet	Teetämme luontoarvot tunnistavia selvityksiä, käytämme Laji.fi-palvelua ja laadimme luontovaikutusten arviointeja kaavoissa.	Kaavoitus
	Huomioimme suunnittelussa tunnistetut arvokkaat kohteet.	Kaavoitus, puistot ja yleiset alueet
	Kerromme kuntalaisille luontoympäristöä koskevista arvoista ja hoitotoimenpiteistä.	Kaavoitus, puistot ja yleiset alueet

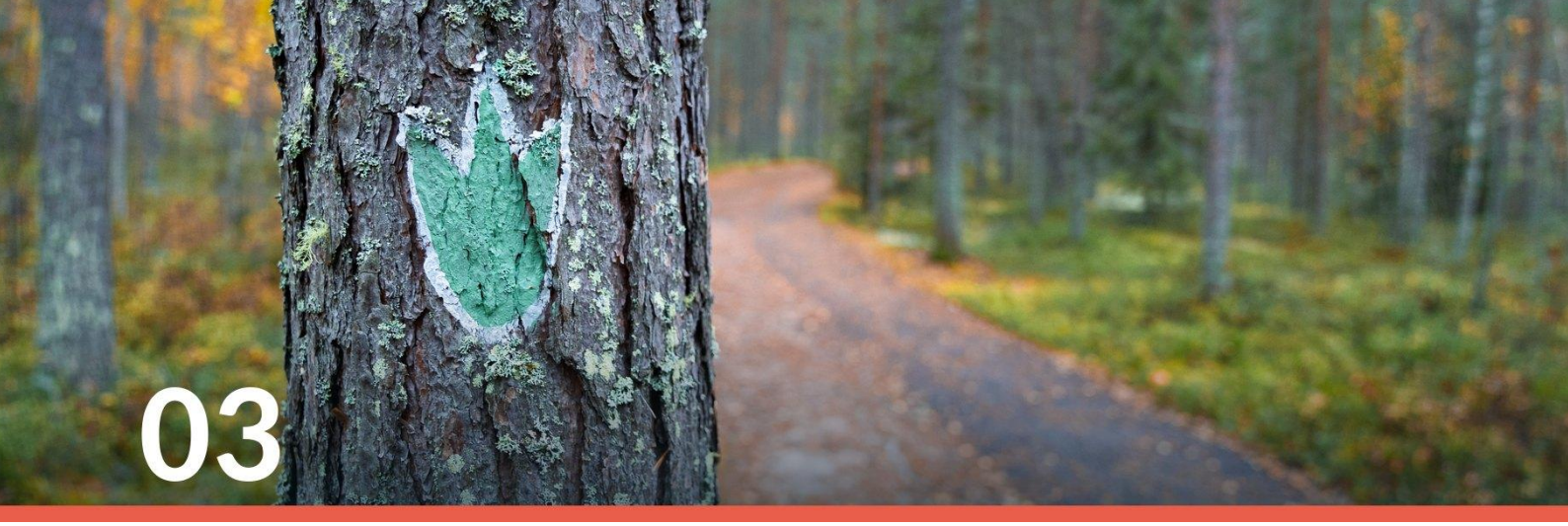

03

3. Kuntastrategia sekä sitovat tavoitteet ja toimenpiteet

Uusi kuntastrategia eli Kempele-sopimus hyväksyttiin valtuuston kokouksessa 15.6.2026 § 43. Kempele-sopimus on kunnan tärkein johtamista ja toimintaa ohjaava strategiatason asiakirja, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista.

Talousarvio ja taloussuunnitelma laaditaan tukemaan Kempele-sopimuksessa linjattuja tavoitteita ja niiden toteutumista. Kempele-sopimuksen tavoitteita ja päämääriä toimeenpannaan toimintaa tukevien suunnitelmien ja ohjelmien avulla. Ohjelmia ja suunnitelmia päivitetään ja uudistetaan vaiheittain niin, että ne ovat yhdenmukaisia voimassa olevan Kempele-sopimuksen kanssa.

Strategiset tavoitteet ja toimenpiteet

Vuodelle 2027 on nostettu eri toimintasuunnitelmista seuraavat valtuustoon nähden sitovat tavoitteet ja toimenpiteet, joilla edistetään Kempele-sopimuksen toteutumista.

1 KESTÄVÄ KASVU

Kuntatalous on tasapainossa ja palvelutuotanto tehokasta ja vaikuttavaa.

- Seurataan kunnan talouden sopeuttamisohjelman toteutumista.
- Tavoitellaan kunnan taloudessa ylijäämäistä tilikauden tulosta ja lainojen ja vuokravastuiden maltillista kasvua lähivuosina sekä niiden kääntymistä laskuun pidemmällä aikavälillä.
- Opetuspalvelujen toimintaa ja resursseja sopeutetaan oppilas- ja opiskelijamäärien kehitykseen huomioiden opetuksen laatu, oppimisen tuki ja turvallinen koulupäivä.

Työllisyystilanne kohenee. Yritystoiminta vahvistuu ja matkailun merkitys kasvaa.

- Toteutetaan yrityshaku Aurinkojärven rantatonteille.
- Ohjataan työllisyyspalvelujen asiakkaita kehittämään omaa osaamistaan, jotta se vastaa työmarkkinoiden tarpeita erityisesti tulevia datakeskus- ja vihreän siirtymän hankkeita silmällä pitäen.

Tonttitarjonta on monipuolista.

- Varmistetaan vuosittain riittävä ja monipuolinen tonttitarjonta eri asumismuotoihin sekä yritystoiminnan tarpeisiin kaavoittamalla uusia asuinalueita Metsärinteen laajennuksen ja Savikorpi-Paiturin alueelle ja yritysalueita Hakamaa-Kuivalanperälle ja Komeetantien ympäristöön.
- Huolehditaan kunnan riittävästä maavarannosta aktiivisella ja ennakoivalla maanhankinnalla.

Maankäytön, rakentamisen ja liikenteen ratkaisut tukevat kestävää kehitystä.

- Käynnistetään uuden lukion rakentaminen ja toteutuksessa painotetaan energiatehokkuutta, tilojen monikäyttöisyyttä ja elinkaarikestävyyttä.
- Edistetään Ketolanperäntien alikulkusillan prosessia ja rakentamissuunnittelua, jotta rakentaminen voidaan aloittaa mahdollisimman pian luvan saamisen jälkeen. Hankkeella parannetaan liikenneturvallisuutta ja kulkuyhteyksien toimivuutta.

2 TURVALLINEN ARKI

Kunnan palvelut ovat laadukkaita ja helposti saavutettavia.

- Laaditaan palveluverkkosuunnitelma varhaiskasvatukseen ja opetukseen.
- Kehitetään varhaiskasvatuksen palveluverkkoa yhteistyössä yksityisen sektorin kanssa.
- Osallistutaan aktiivisesti Pohteen selvitykseen Kempeleen, Kaakkurin ja Oulunsalon sote-keskusten yhdistämisestä.

Asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen mahdollisuudet kehittyvät.

- Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimenpiteet on esitetty omana lukunaan talousarvion luvussa 2.5.

Kuntalaisten osallisuus, yhteisöllisyys ja yhdenvertaisuus vahvistuvat. Arki on turvallista.

- Vahvistamme kuntalaisten osallistumista toiminnan kehittämiseen tarjoamalla monipuolisia ja vaikuttavia osallistumisen tapoja, esimerkiksi uudistamalla kuntalaisille suunnattuja vaikuttamiskanavia sekä hyödyntämällä palautekyselyitä tapahtumissa.
- Laadimme toimialakohtaiset valmiussuunnitelmat (ks. hyvinvointisuunnitelma, luku 2.5).
- Järjestämme kuntalaisille turvallisuusiltoja (ks. hyvinvointisuunnitelma, luku 2.5).

3 KEHITTYVÄ TOIMINTAKULTTUURI

Henkilöstö voi hyvin ja henkilöstön osaaminen vahvistuu

- Viedään loppuun varhaiskasvatuksen mentorointimallin pilotointi, minkä jälkeen arvioidaan mallin vaikutuksia ja tarkastellaan mallin jatkamista.
- Valmistellaan uuden kunta-alan teknisten alojen (TATES) virka- ja työehtosopimuksen käyttöönottoa.
- Edistetään naisterveyttä ottamalla vaihdevuosiosaaminen osaksi työkyvyn johtamista ja selvitetään vaihdevuosihoitojen pilotoinnin mahdollisuutta työterveyshuollossa.
- Tehdään johtamisen ja henkilöstön työhyvinvoinnin tilaa mittaavia Pulssi-kyselyjä.

Palvelujen järjestämisessä hyödynnetään tekoälyä ja digitalisaation mahdollisuuksia

- Laaditaan tekoälyn ja älykkään digitalisaation ohjelma ja käynnistetään sen toimeenpano.
- Toteutetaan 2–3 laajempaa pilottia tekoälyn hyödyntämiseksi kunnan palveluissa.

Viestintä on aktiivista ja vuorovaikutteista.

- Kehitämme viestintää suunnitelmallisesti hyödyntämällä tekoälyn tarjoamia mahdollisuuksia viestinnän sujuvoittamiseen ja vaikuttavuuden lisäämiseen.

Johtamista ja organisaatiokulttuuria kehitetään systemaattisesti

- Organisaatiokulttuurin kehittämistä jatketaan ja organisaatiokulttuurin koulutuksen painopisteinä ovat yhteisöllisyys ja arvostus.
- Viedään loppuun varhaiskasvatuksen apulaisjohtajamallin laajentaminen kaikkiin päiväkoteihin.
- Luottamushenkilötoimielimet tekevät itsearvioinnin työskentelyn kehittämiseksi.
- Arvioidaan vapaa-aikapalveluiden organisaation rakennetta.

4. Talousarvion rakenne, sitovuus ja seuranta sekä tilivelvolliset

4.1 Talousarvion sitovuus ja seuranta

Talousarvion sitovia eriä ovat kuntalain 110 §:n mukaisesti valtuuston hyväksymät toiminnan ja talouden tavoitteet sekä niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot. Sitovat toiminnan ja talouden tavoitteet ja niitä koskevat toimenpiteet on esitetty kootusti luvussa 3 ja kuntakonsernin osalta luvussa 2.4.

Talousarvion käyttötalousosassa sitovia eriä ovat toimialojen toimintakulujen kokonaismäärä ja toimintatuottojen kokonaismäärä bruttoperiaatteen mukaan. Kunnan toimialat ovat seuraavat:

- Hallintopalvelut
- Varhaiskasvatus
- Sivistys- ja vapaa-aikapalvelut
- Tekniset palvelut

Tuloslaskelmaosassa valtuustoon nähden sitovia eriä ovat verotulojen ja valtionosuuksien kokonaismäärät. Lisäksi sitovia eriä ovat rahoitustuotot ja -kulut, satunnaiset tuotot ja tilinpäätössiirrot bruttoperiaatteen mukaisesti.

Investointiosassa valtuustoon nähden sitovia eriä ovat investointiosan taulukoissa esitetyt investoinnit kukin erikseen bruttoperiaatteen mukaan sekä maanmyyntien kokonaismäärä.

Suunnitelmapoistoja ja arvonalentumisia ei budjetoida määrärahoina, vaan niiden sitovuus määritetään valtuuston ja kunnanhallituksen erikseen hyväksymissä poistosuunnitelmissa.

Rahoituslaskelmassa valtuustoon nähden sitovia eriä ovat antolainauksen muutokset, lainakannan muutokset ja oman pääoman muutokset kokonaiseränä nettoperiaatteen mukaisesti.

Talousarvion toteutumista seurataan kuukausittaisilla talousraporteilla ja tilinpäätöksessä. Lisäksi kesäkuussa laaditaan laajempi talousraportti, jossa käydään tarkemmin läpi talousarvion ja sen tavoitteiden toteutumista.

Hankkeet

Talousarviovuotta seuraavalle vuodelle jatkuvat hankkeet on vietävä valtuuston hyväksyttäviksi, jos kunnan omavastuu hankkeessa on yli 25 000 euroa. Jos omavastuu on alle 25 000 euroa, hanke on tuotava tiedoksi asianomaiselle valiokunnalle ja kunnanhallitukselle. Hankkeista pidetään hankeluetteloa hallintopalveluissa.

Täyttölupamenettely

Kun vakituinen palvelussuhde päättyy esimerkiksi irtisanoutumisen tai eläköitymisen vuoksi, tehtävän täyttämiseen tarvitaan täyttölupa. Ilman täyttölupaa tehtävää ei voi täyttää. Toimialajohtaja tuo täyttölupa-asian ensin kunnan johtoryhmän käsittelyyn, minkä jälkeen se etenee asianomaisen valiokunnan kautta kunnanhallituksen päätettäväksi. Kiireellisissä tai poikkeuksellisissa tapauksissa menettelyä voidaan keventää, jolloin täyttölupa tuodaan suoraan kunnanjohtajan käsiteltäväksi.

Täyttölupahakemuksessa on esitettävä perusteet sille, miksi tehtävä on täytettävä. Täyttölupamenettelyssä arvioidaan, onko vapautunut tehtävä välttämätöntä täyttää vai voidaanko työ hoitaa muulla tavoin. Täyttölupa tarvitaan myös uusiin määräaikaisiin palvelussuhteisiin, joihin ei ole varattu määrärahaa talousarviossa.

4.2 Tilivelvolliset

Tilivelvollisia ovat hallituksen sekä niiden jaostojen jäsenet ja toimialojen vastuulliset viranhaltijat sekä hallintojohtaja ja talousjohtaja. Viime kädessä kunnan vastuunalaisella tilintarkastajalla on kuitenkin harkintavalta tilivelvollisten määrittelemisessä.

05

5. Tuloslaskelmaosa

Tuloslaskelma 1000 € / ulkoiset

Tuloslaskelma 1000 € / ulkoiset	TP 2025	TA 2026	MTA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029	MTA26/ TA27 %
Toimintatuotot	**12 240**	**10 624**	**10 624**	**10 548**	**11 128**	**10 628**	**−0,7 %**
Myyntituotot	2 397	2 214	2 214	2 206	2 217	2 228	−0,3 %
Maksutuotot	2 168	1 664	1 664	1 761	1 770	1 779	5,8 %
Tuet ja avustukset	829	737	737	857	861	866	16,2 %
Muut toimintatuotot	6 846	6 010	6 010	5 724	6 280	5 756	−4,8 %
Valmistus omaan käyttöön	119	0	0	0			
Toimintakulut	**−77 291**	**−79 299**	**−79 299**	**−79 298**	**−80 472**	**−81 668**	**0,0 %**
Henkilöstökulut	−48 927	−50 609	−50 609	−51 196	−51 961	−52 736	1,2 %
Palvelujen ostot	−13 842	−14 044	−14 044	−13 786	−13 985	−14 191	−1,8 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	−5 572	−6 072	−6 072	−5 718	−5 801	−5 886	−5,8 %
Avustukset	−2 986	−2 879	−2 879	−3 103	−3 150	−3 196	7,8 %
Muut toimintakulut	−5 963	−5 695	−5 695	−5 495	−5 576	−5 659	−3,5 %
Toimintakate	**−64 932**	**−68 675**	**−68 675**	**−68 750**	**−69 345**	**−71 040**	**0,1 %**
Verotulot	**50 371**	**52 874**	**52 874**	**55 879**	**57 495**	**59 623**	**5,7 %**
Valtionosuudet	**23 467**	**23 978**	**23 978**	**23 191**	**23 307**	**23 423**	**−3,3 %**
Rahoitustuotot ja -kulut	**−1 540**	**−1 620**	**−1 620**	**−2 415**	**−3 020**	**−3 620**	**49,1 %**
Muut rahoitustuotot	90	80	80	85	80	80	6,2 %
Korkokulut	−1 618	−1 700	−1 700	−2 500	−3 100	−3 700	47,1 %
Muut rahoituskulut	−13	0	0	0			
Vuosikate	**7 366**	**6 557**	**6 557**	**7 905**	**8 437**	**8 386**	**20,6 %**
Poistot ja arvonalentumiset	−7 244	−8 046	−8 046	−8 451	−8 410	−8 368	5,0 %
Tilikauden tulos	**122**	**−1 490**	**−1 490**	**−546**	**28**	**18**	**−63,4 %**
Poistoeron lis. (−) tai väh. (+)	729	720	720	720	720	720	0,0 %
Tilikauden yli-/alijäämä	**851**	**−770**	**−770**	**174**	**748**	**738**	**122,6 %**

Tuloslaskelman tunnusluvut

Tuloslaskelma / ulkoinen	TP 2025	TA 2026	MTA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot / Toimintakulut, %	15,8 %	13,4 %	13,4 %	13,3 %	13,8 %	13,0 %
Vuosikate / Poistot, %	101,7 %	81,5 %	81,5 %	93,5 %	100,3 %	100,2 %
Vuosikate, euroa/asukas	374	331	331	396	421	416
Asukasmäärä vuoden lopussa	19 702	19 786	19 786	19 947	20 041	20 156

Asukasmäärä: Tilastokeskuksen lopullinen väkiluku, TA 2026–TS 2029 MDI:n väestöennuste.

Toimintatuotot

Tilierittely 1000 € / ulkoiset	TP 2025	TA 2026	MTA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029	MTA26/ TA27 %
Toimintatuotot yhteensä	**12 240**	**10 624**	**10 624**	**10 548**	**11 128**	**10 628**	**−0,7 %**
Toimintatuotot ilman maanmyyntivoittoja	9 124	8 059	8 059	8 028	8 068	8 108	−0,4 %
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	3 115	2 565	2 565	2 520	3 060	2 520	−1,8 %

Toimintatuotot säilyvät olennaisilta osin edellisen vuoden muutetun talousarvion tasolla (10,5 milj. euroa). Niitä pienentää noin 0,2 milj. eurolla Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueelta (Pohde) saatavien

vuokratulojen lasku, koska vuokrataso on laskenut ja Pohteen käytössä olevat tilat ovat vähentyneet. Pohteen maksamien vuokrien arvioidaan olevan yhteensä noin 2 milj. euroa, josta terveyskeskuksen vuokria on noin 1,5 milj. euroa. Toimintatuottoja puolestaan kasvattaa opetuksen kotikuntakorvausten kasvu noin 0,2 milj. eurolla (10,7 %) noin 1,3 milj. euroon.

Maanmyyntivoittoja arvioidaan kertyvän 2,5 milj. euroa, mikä vastaa viime vuosien tavanomaista tasoa. Niitä voi kuitenkin kertyä myös arvioitua enemmän, jos esimerkiksi kerrostalotontin myynti toteutuu tai yritys-hankkeita käynnistyy enemmän kuin on arvioitu.

Toimintakulut

Tuloslaskelma 1000 € / ulkoiset	TP 2025	TA 2026	MTA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029	MTA26/ TA27 %
Toimintakulut	**−77 291**	**−79 299**	**−79 299**	**−79 298**	**−80 472**	**−81 668**	**0,0 %**

Toimintakulut ovat 79,3 milj. euroa eli edellisen vuoden muutetun talousarvion tasolla. Toimintakulujen kasvu on hidastunut merkittävästi, mikä on poikkeuksellista Kempeleen aiempaan kulukehitykseen verrattuna. Kulukehitystä hillitsevät vuonna 2026 tehdyt talouden sopeutustoimet ja palvelutarpeen kasvun hidastuminen väestönkasvun hidastuessa. Poikkeuksellisen alhaista kasvua selittävät lisäksi Kevalle maksettavan eläkkeiden tasausmaksun pieneneminen 0,4 milj. eurolla (41,2 %) ja Zemppi-areenan vuokrasopimuksen päättyminen, joka pienentää toimintakuluja 0,4 milj. eurolla.

Toimialoittain ulkoiset toimintakulut kasvavat sivistys- ja vapaa-aikapalveluissa 0,4 milj. euroa (1,4 %), mikä johtuu pääosin palkankorotuksista. Varhaiskasvatuksen ja hallintopalveluiden toimintakulut säilyvät olennaisilta osin edellisen vuoden tasolla. Teknisten palveluiden toimintakulut pienenevät 0,5 milj. euroa (3,6 %) pääosin Zemppi-areenan vuokrasopimuksen päättymisen vuoksi. Luvun 6 toimialataulukoissa ovat mukana myös sisäiset erät, kuten tilapalveluiden sisäiset vuokrat, minkä vuoksi toimialojen muutosprosentit poikkeavat tässä esitetyistä ulkoisista luvuista.

Vuonna 2026 talousarvio on alittumassa arviolta noin 1 milj. eurolla, ja toimintakulut ovat kasvaneet noin 1,3 prosenttia. Kun alitus otetaan huomioon, toimintakulut kasvaisivat vuonna 2027 suunnilleen yhtä paljon kuin vuonna 2026, jos vuoden 2027 kulut toteutuvat talousarvion mukaisina.

Henkilöstökulut

Tilierittely 1000 € / ulkoiset	TP 2025	TA 2026	MTA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029	MTA26/ TA27 %
Henkilöstökulut	**−48 927**	**−50 609**	**−50 609**	**−51 196**	**−51 961**	**−52 736**	**1,2 %**
Vakinaisten palkat	−33 044	−34 895	−34 895	−35 983	−36 523	−37 070	3,1 %
Sijaisten palkat	−1 641	−1 334	−1 334	−1 205	−1 223	−1 241	−9,7 %
Määräaikaisten palkat	−1 740	−1 560	−1 560	−1 128	−1 145	−1 162	−27,7 %
Työllistämistuella palkatut	−51	0	0	0			
Erilliskorvaukset	−355	−353	−353	−343	−347	−352	−2,9 %
Tunti- ja urakkapalkat	−643	−630	−630	−590	−599	−608	−6,3 %
Tuntiopettajien palkat	−329	−282	−282	−357	−362	−368	26,6 %
Lomaraha	−1 873	−1 953	−1 953	−1 980	−2 010	−2 040	1,4 %
Luott.henkilöiden palkkiot	−364	−412	−412	−386	−392	−398	−6,3 %
Kokouspalkkiot	−88	−116	−116	−103	−104	−106	−11,2 %
Muut palkkiot ulkop.	−14	−22	−22	−6	−6	−6	−72,7 %
Jaksotetut palkat	−208	−300	−300	−248	−251	−254	−17,4 %
Henkilöstökorvaukset	613	482	482	548	556	564	13,7 %
Eläkekulut	−7 930	−8 030	−8 030	−8 036	−8 155	−8 276	0,1 %
Muut henkilösivukulut	−1 261	−1 205	−1 205	−1 379	−1 399	−1 418	14,5 %

Henkilöstökulut kasvavat 0,6 milj. euroa (1,2 %) 51,2 milj. euroon. Henkilöstökulujen osuus toimintakuluista on 64,6 prosenttia.

Henkilöstökuluissa on otettu huomioon kunta-alan virka- ja työehtosopimusten mukaiset palkankorotukset. Vuonna 2027 palkkoja korotetaan 1.4.2027 yleiskorotuksella (2,0 %), paikallisella järjestelyerällä (0,4 %) ja kehittämisohjelmaerällä (0,4 %) eli yhteensä 2,8 prosenttia (KVTES). Lisäksi vuoden 2026 korotukset eli 1.8.2026 yleiskorotus (2,27 %) sekä

1.10.2026 paikallinen järjestelyerä (0,2 %) ja kehittämisohjelmaerä (0,4 %) vaikuttavat palkkoihin vuonna 2027 koko vuoden ajan. Korotusten yhteisvaikutus keskimääräiseen palkkatasoon on noin 3,9 prosenttia vuoteen 2026 verrattuna. Palkankorotukset kasvattavat henkilöstökuluja sivukuluineen noin 1,9 milj. euroa.

Vakinaisten palkat kasvavat 1,1 milj. euroa (3,1 %) ja määräaikaisten palkat pienenevät 0,4 milj. euroa (27,7 %), mikä johtuu pääasiassa isojen koulujen määräaikaisten tehtävien vakinaistamisesta. Määräaikaisten palvelussuhteiden määrä on vähentynyt, ja vuodelle 2027 esitetyt henkilöstömuutokset ovat pääosin olemassa olevien tehtävien vakinaistamisia (ks. luku 2.2). Muut henkilösivukulut kasvavat 0,2 milj. euroa (14,5 %) työttömyysvakuutusmaksuprosentin nousun vuoksi. Eläkekulut pysyvät edellisen vuoden tasolla, koska Kevan eläkkeiden tasausmaksu (Kuel-tasausmaksu) pienenee 0,4 milj. euroa (41,2 %) 0,6 milj. euroon. Tasausmaksun pieneneminen kompensoi palkkasumman kasvusta johtuvaa eläkemaksujen kasvua.

Toimialoittain henkilöstökulut kasvavat eniten varhaiskasvatuksessa, 0,4 milj. euroa (3,3 %), ja sivistys- ja vapaa-aikapalveluissa, 0,3 milj. euroa (1,3 %).

Palvelujen ostot

Tuloslaskelma 1000 € / ulkoiset	TP 2025	TA 2026	MTA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029	MTA26/ TA27 %
Palvelujen ostot	**−13 842**	**−14 044**	**−14 044**	**−13 786**	**−13 985**	**−14 191**	**−1,8 %**

Palvelujen ostot pienenevät 0,3 milj. euroa (1,8 %) 13,8 milj. euroon. Laskua selittää pääasiassa varhaiskasvatuksen palvelusetelien väheneminen noin 0,2 milj. eurolla (8 %).

Aineet, tarvikkeet ja tavarat, avustukset sekä muut toimintakulut

Aineet, tarvikkeet ja tavarat pienenevät 0,4 milj. euroa (5,8 %). Laskua selittävät elintarvikekustannusten pieneneminen 0,2 milj. eurolla sekä lämmitys- ja sähkökulujen pieneneminen 0,2 milj. eurolla.

Avustukset kasvavat 0,2 milj. euroa (7,8 %). Kasvu johtuu kunnan työttömyysetuuksien rahoitusosuuden kasvusta 0,3 milj. eurolla (18 %) noin 1,8 milj. euroon. TE-palvelu-uudistuksen myötä kunnan rahoitusvastuu työttömyysetuuksista alkaa jo 100 työttömyyspäivän jälkeen, ja työttömyyden kasvu lisää näitä kuluja.

Muut toimintakulut pienenevät 0,2 milj. euroa (3,5 %). Laskua selittää Zemppi-areenan vuokrasopimuksen päättyminen, joka pienentää vuokrakuluja 0,4 milj. eurolla.

Verotulot

Tuloslaskelma 1000 € / ulkoiset	TP 2025	TA 2026	MTA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029	MTA26/ TA27 %
Verotulot	**50 371**	**52 874**	**52 874**	**55 879**	**57 495**	**59 623**	**5,7 %**
Kunnan tulovero	40 979	43 472	43 472	46 023	47 426	49 340	5,9 %
Kiinteistövero	5 560	5 478	5 478	5 487	5 515	5 544	0,2 %
Osuus yhteisöveron tuotosta	3 832	3 924	3 924	4 369	4 554	4 739	11,3 %

Veroprosentit

Veroprosentit	2023	2024	2025	2026	2027
Tuloveroprosentti	7,86	7,9	8,9	8,9	8,9
Kiinteistöverot					
Rakennusten yleinen kiinteistövero	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1
Maapohjan yleinen kiinteistövero		1,3	1,3	1,3	1,3
Vakituinen asuntorakennus	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Muut asuinrakennukset	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1
Yleishyödylliset yhteisöt	0	0	0	0	0
Rakentamaton rakennuspaikka	3	3	3	3	3
Voimalaitokset	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1

Verotulojen arvioidaan kasvavan 3,0 milj. euroa (5,7 %) edellisen vuoden muutetusta talousarviosta 55,9 milj. euroon. Kasvu on hyvä erityisesti, kun otetaan huomioon vallitseva heikohko talous- ja työllisyystilanne. Kuntaliiton syyskuun 2026 veroennustekehikon mukaan vuoden 2026 verotulot toteutuvat noin 0,45 milj. euroa talousarviota suurempina, joten vuoden 2026 ennusteeseen verrattuna verotulot kasvavat 2,6 milj. euroa (4,8 %). Arvio perustuu Kuntaliiton veroennustekehikkoon, jossa asukasluvun on arvioitu kehittyvän MDI:n väestöennusteen mukaisesti.

Kunnan tuloveron arvioidaan kasvavan 2,1 milj. euroa (4,8 %) vuoden 2026 ennusteesta 46,0 milj. euroon. Talousarvio on laadittu nykyisellä 8,9 prosentin tuloveroprosentilla. Yhteisöveron tuoton arvioidaan kasvavan 0,3 milj. euroa (6,9 %) 4,4 milj. euroon. Tulovero- ja yhteisöveroennusteet pohjautuvat valtiovarainministeriön talousennusteisiin. Mikäli talous- ja työllisyystilanne kehittyy arvioitua heikommin, verotulot jäävät vastaavasti ennustetta pienemmiksi.

Kiinteistöverot säilyvät olennaisilta osin edellisen vuoden tasolla (5,5 milj. euroa). Talousarvio on laadittu nykyisillä kiinteistöveroprosenteilla.

Valtionosuudet

Tuloslaskelma 1000 € / ulkoiset	TP 2025	TA 2026	MTA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029	MTA26/ TA27 %
Valtionosuudet	**23 467**	**23 978**	**23 978**	**23 191**	**23 307**	**23 423**	**−3,3 %**
Peruspalv. valtionosuus	19 174	20 219	20 219	19 344	19 441	19 538	−4,3 %
Verotulojen tasaus	3 392	2 971	2 971	2 630	2 643	2 656	−11,5 %
OKM:n muut valtionosuudet	422	337	337	475	477	480	40,9 %
Verotulomen. kompensaatio	480	451	451	742	746	749	64,5 %

Valtionosuudet pienenevät 0,8 milj. euroa (3,3 %) 23,2 milj. euroon. Peruspalvelujen valtionosuus pienenee 0,9 milj. euroa (4,3 %) ja verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus 0,3 milj. euroa (11,5 %). Verotulomenetysten kompensaatio puolestaan kasvaa 0,3 milj. euroa.

Valtiovarainministeriön ennakollisen laskelman mukaan peruspalvelujen valtionosuus pienenee pääosin kuntien omarahoitusosuuden kasvun vuoksi eli siksi, että valtio osallistuu yhä vähemmän kuntien palvelujen rahoittamiseen. Asukaskohtainen omarahoitusosuus nousee 2,3 prosenttia, koska valtionosuusprosentti laskee 25,72:sta 25,05:een. Laskun taustalla ovat 2,8 prosenttiyksikön indeksijarru sekä valtion ja kuntien välisen kustannustenjaon tarkistus. Kempeleen laskennalliset kustannukset puolestaan pysyvät edellisen vuoden tasolla, koska lasten ikäryhmät pienenevät.

Vuosikate

Vuosikate on 7,9 milj. euroa, mikä on 1,3 milj. euroa (20,6 %) enemmän kuin edellisen vuoden muutetussa talousarviossa. Vuosikatetta parantaa ennen kaikkea toimintakulujen kasvun hidastuminen samalla, kun verotulot kasvavat. Valtionosuuksien pieneneminen (0,8 milj. euroa) ja korkokulujen kasvu (0,8 milj. euroa) heikentävät vuosikatetta.

Rahoitustuotot ja -kulut

Korkokulujen arvioidaan kasvavan 0,8 milj. euroa (47,1 %) 2,5 milj. euroon. Kasvua selittävät noussut korkotaso sekä lainakannan kasvu viime vuosien ja tulevien investointien rahoittamiseksi.

Poistot ja arvonalentumiset

Suunnitelman mukaiset poistot kasvavat 0,4 milj. euroa (5,0 %) 8,5 milj. euroon. Kasvua selittää se, että aiempien investointien poistot kohdistuvat koko tilikaudelle.

Tilikauden tulos

Tilikauden tulos on 0,5 milj. euroa alijäämäinen. Tulos paranee 0,9 milj. euroa edellisen vuoden muutetusta talousarviosta vuosikatteen paranemisen ansiosta, ja paraneminen perustuu toimintakulujen erittäin maltilliseen kasvuun. Jotta talous pysyy tasapainossa myös suunnitelmavuosina, toimintakulujen kasvu on pidettävä jatkossakin maltillisena ja palvelut on mitoitettava hidastuvan väestönkasvun ja muuttuvan ikärakenteen mukaisesti.

Poistoeron vähennys

Poistoero on kertynyt aiempina vuosina tehdyistä rakennusten investointivarauksista, ja sitä puretaan kunkin kohteen suunnitelman mukaisten poistojen mukaisesti. Poistoeron vähennys on 0,7 milj. euroa, ja se sisältää lukioon kohdistuvan poistoeron nopeutetun purun lukion käytön päättyessä.

Suunnitelmavuodet 2028–2029

Suunnitelmavuosina toimintakulujen arvioidaan kasvavan noin 1,5 prosenttia vuodessa. Näin alhainen kasvu edellyttää kuitenkin jatkuvia talouden sopeutustoimia. Vuodesta 2028 alkavien palkankorotusten suuruutta ei vielä tiedetä, mutta jos korotukset jatkuvat viime vuosien tasolla, pelkät palkankorotukset kasvattavat toimintakuluja enemmän kuin suunnitelmavuosille on arvioitu.

Toimintatuotot kasvavat vuonna 2028 noin 0,6 milj. euroa, koska maanmyyntivoittojen arvioidaan kasvavan 3,1 milj. euroon. Vuonna 2029 maanmyyntivoitot ovat 2,5 milj. euroa, ja toimintatuotot palaavat vuoden 2027 tasolle.

Verotulojen arvioidaan kasvavan 1,6 milj. euroa (2,9 %) vuonna 2028 ja 2,1 milj. euroa (3,7 %) vuonna 2029. Arviot perustuvat Kuntaliiton veroennustekehikkoon ja MDI:n väestöennusteen mukaiseen väestönkasvuun.

Valtionosuudet pysyvät olennaisilta osin vuoden 2027 tasolla. Tämänhetkisen arvion mukaan valtionosuuksien pitäisi kasvaa vuonna 2028, kun tietyt hyvinvointialueuudistukseen liittyvät vähennykset päättyvät. Toisaalta valtion talous on merkittävästi alijäämäinen, ja on hyvin mahdollista, että kuntien valtionosuuksiin kohdistuu leikkauksia. Siksi suunnitelmavuosien valtionosuuksien on arvioitu kasvavan vain hieman.

Tilikauden tulos on noin nollan tasolla, ja tilikauden ylijäämä on poistoeron vähennyksen jälkeen 0,7 milj. euroa kumpanakin vuonna. Talouden tasapaino suunnitelmavuosina edellyttää, että toimintakulujen kasvu pysyy arvioidussa 1,5 prosentissa vuodessa samalla, kun korkokulut kasvavat.

Tuloslaskelman tunnusluvut – laskentakaavat

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista = 100 x Toimintatuotot / (Toimintakulut − Valmistus omaan käyttöön). Tunnusluku osoittaa, kuinka paljon käyttötalouden toimintakuluista katetaan toimintatuotoilla.

Vuosikate prosenttia poistoista = 100 x Vuosikate / Poistot ja arvonalentumiset. Kun tunnusluvun arvo on 100 prosenttia tai sitä suurempi, kunnan tulorahoituksen voidaan katsoa olevan riittävä. Kunnan talous on heikkenevä ja kunta velkaantuu, kun vuosikate on keskimääräistä poistonalaista investointitasoa alempi. Jos vuosikate on negatiivinen, kunnan tulorahoitus on heikko.

Vuosikate euroa/asukas = Vuosikate / Asukasmäärä. Tunnusluku kuvaa tulorahoituksen riittävyyttä asukasta kohden.

Vertailu muihin kuntiin

Kempeleen tunnusluvut verrattuna muihin kuntiin, TP 2025

Tunnusluku (kunta)	Kempele	Manner-Suomi	Ero	10 000–20 000 as.	Pohjois-Pohjanmaa
Tuloveroprosentti, %	8,90	7,59	+1,31	8,89	8,58
Toimintatuotot, €/as.	621	1 080	−459	944	935
Toimintakulut, €/as.	3 923	3 875	+48	3 762	3 973
Toimintatuotot, % toimintakuluista	15,8	27,9	−12,0	25,1	23,5
Toimintakate, €/as.	−3 296	−2 765	−530	−2 809	−3 012
Verotulot, €/as.	2 557	2 479	+78	2 453	2 383
Valtionosuudet, €/as.	1 191	723	+468	811	1 002
Vuosikate, €/as.	374	514	−140	478	409
Vuosikate, % poistoista	101,7	110,4	−8,7	102,1	92,9
Tilikauden tulos, €/as.	6	130	−124	96	−16
Investointien omahankintameno, €/as.	1 230	780	+450	591	713
Investointien tulorahoitus, %	30,4	65,9	−35,5	80,9	57,3
Toiminnan ja investointien rahavirta, €/as.	−847	−138	−709	10	−261
Laskennallinen lainanhoitokate	0,6	1,1	−0,5	0,9	0,8
Kassan riittävyys, pv	14	80	−67	63	86
Lainakanta, €/as.	5 384	3 595	+1 789	4 532	4 385
Lainat ja vuokravastuut, €/as.	7 807	4 512	+3 295	5 199	5 315
Konsernin lainakanta, €/as.	5 717	7 607	−1 889	6 086	5 898
Konsernin lainat ja vuokravastuut, €/as.	8 155	8 781	−625	6 845	6 920

Lähde: Kuntaliitto, Manner-Suomen kuntien ja kuntakonsernien talouden tunnuslukuja vuodelta 2025 (Valtiokonttori 22.6.2026). Ero = Kempele − Manner-Suomen kuntien keskiarvo. Kempeleen tunnusluvut Valtiokonttorin laskentatavan mukaan.

Kempeleen toimintakulut asukasta kohden (3 923 euroa) olivat vuonna 2025 lähellä Manner-Suomen kuntien keskiarvoa (3 875 euroa). Toimintatuotot olivat sen sijaan selvästi keskimääräistä pienemmät (621 euroa/asukas, keskiarvo 1 080 euroa), ja toimintatuotoilla katettiin vain 15,8 prosenttia toimintakuluista (keskiarvo 27,9 %). Tämän vuoksi toimintakate oli noin 530 euroa asukasta kohden keskimääräistä heikompi.

Kempeleen tuloveroprosentti (8,9) oli 1,3 prosenttiyksikköä Manner-Suomen keskiarvoa (7,59) korkeampi, mutta verotulot asukasta kohden (2 557 euroa) olivat vain hieman keskiarvoa (2 479 euroa) suuremmat. Valtionosuudet olivat 468 euroa asukasta kohden keskimääräistä suuremmat. Vuosikate (374 euroa/asukas) oli kuitenkin 140 euroa asukasta kohden keskimääräistä heikompi.

Investointien omahankintameno asukasta kohden (1 230 euroa) oli noin 60 prosenttia keskimääräistä suurempi, ja investoinneista katettiin tulorahoituksella vain 30 prosenttia (keskiarvo 66 %). Toiminnan ja investointien rahavirta oli −847 euroa asukasta kohden, kun keskiarvo oli −138 euroa. Kempeleen kokoluokassa (10 000–20 000 asukasta) rahavirta oli keskimäärin lähes nolla.

Velkaantumisen tunnusluvut poikkeavat keskiarvosta selvimmin. Lainakanta asukasta kohden (5 384 euroa) oli 50 prosenttia ja lainat ja vuokravastuut (7 807 euroa) 73 prosenttia Manner-Suomen keskiarvoa suuremmat. Laskennallinen lainanhoitokate (0,6) oli keskiarvoa (1,1) heikompi, ja kassan riittävyys oli 14 päivää, kun keskiarvo oli 80 päivää. Kuntakonsernin lainakanta asukasta kohden (5 717 euroa) oli kuitenkin keskimääräistä (7 607 euroa) pienempi, koska Kempeleen tytäryhteisöillä on vain vähän lainaa ja konsernin lainoista valtaosa on emokunnan lainoja.

06

6. Käyttötalousosa

6.1 Hallintopalvelut

Tuloslaskelma 1000 € / ulkoinen ja sisäinen	TP 2025	TA 2026	MTA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029	MTA26/ TA27 %
Toimintatuotot	**8 301**	**8 338**	**8 338**	**8 419**	**8 420**	**8 422**	**1,0 %**
Myyntituotot	7 772	8 050	8 050	8 120	8 120	8 120	0,9 %
Tuet ja avustukset	380	277	277	289	290	292	4,3 %
Muut toimintatuotot	149	11	11	10	10	10	−9,1 %
Toimintakulut	**−16 182**	**−16 640**	**−16 640**	**−16 600**	**−16 827**	**−17 058**	**−0,2 %**
Henkilöstökulut	−5 844	−5 936	−5 936	−5 976	−6 066	−6 156	0,7 %
Palvelujen ostot	−4 567	−4 579	−4 579	−4 456	−4 519	−4 583	−2,7 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	−1 447	−1 700	−1 700	−1 496	−1 518	−1 540	−12,0 %
Avustukset	−1 921	−1 741	−1 741	−2 033	−2 063	−2 094	16,8 %
Muut toimintakulut	−2 403	−2 685	−2 685	−2 638	−2 661	−2 684	−1,7 %
Toimintakate	**−7 881**	**−8 302**	**−8 302**	**−8 181**	**−8 406**	**−8 636**	**−1,5 %**
Rahoitustuotot ja -kulut	2	0	0	5			
Vuosikate	**−7 879**	**−8 302**	**−8 302**	**−8 176**	**−8 406**	**−8 636**	**−1,5 %**
Poistot ja arvonalentumiset	−203	−175	−175	−271	−270	−268	54,7 %
Tilikauden tulos	**−8 081**	**−8 477**	**−8 477**	**−8 447**	**−8 676**	**−8 904**	**−0,4 %**

6.1.1 Kunnanjohto

Tuloslaskelma 1000 € / ulkoiset ja sisäiset	TP 2025	TA 2026	MTA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029	MTA26/ TA27 %
Toimintatuotot	**25**	**8**	**8**	**40**	**40**	**40**	**400,0 %**
Toimintakulut	**−2 272**	**−2 414**	**−2 414**	**−2 396**	**−2 428**	**−2 460**	**−0,7 %**
Toimintakate	**−2 247**	**−2 406**	**−2 406**	**−2 356**	**−2 387**	**−2 419**	**−2,1 %**
Vuosikate	**−2 247**	**−2 406**	**−2 406**	**−2 356**	**−2 387**	**−2 419**	**−2,1 %**
Poistot ja arvonalentumiset	−24	−24	−24	−38	−37	−37	58,9 %
Tilikauden tulos	**−2 271**	**−2 430**	**−2 430**	**−2 394**	**−2 425**	**−2 456**	**−1,5 %**

Toimintasuunnitelma

Vuonna 2027 järjestetään eduskuntavaalit, joiden järjestelyt määrittävät kunnanjohdon vastuualueen toimintaa kevään ajan. Vaalit näkyvät myös toimintakulujen kasvuna, koska edellisenä vuonna vaaleja ei ollut.

Viestinnän kehittämistä ja muuta strategista ohjelmatyötä jatketaan tavoitteellisesti ilman erillisiä taloudellisia varauksia. Kempeleen kunta täyttää vuonna 2027 160 vuotta. Juhlavuosi otetaan huomioon toiminnassa, samoin Suomi 110 -juhlavuosi kansallisen suosituksen mukaisesti.

Vaalien lisäksi toimintakuluihin ei ennakoida olennaisia muutoksia. Kunnanjohdon toimintakulut ja -tuotot ovat sopeuttamistoimet huomioiden suunnilleen vuoden 2026 tasolla. Toimintakuluihin on tehty palkankorotusten edellyttämät tarkistukset.

6.1.2 Elinvoima- ja työllisyyspalvelut

Tuloslaskelma 1000 € / ulkoiset ja sisäiset	TP 2025	TA 2026	MTA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029	MTA26/ TA27 %
Toimintatuotot	**210**	**26**	**26**	**8**	**8**	**8**	**–69,2 %**
Toimintakulut	**–4 507**	**–4 418**	**–4 418**	**–4 486**	**–4 552**	**–4 618**	**1,5 %**
Toimintakate	**–4 297**	**–4 392**	**–4 392**	**–4 478**	**–4 544**	**–4 610**	**2,0 %**
Vuosikate	**–4 297**	**–4 392**	**–4 392**	**–4 478**	**–4 544**	**–4 610**	**2,0 %**
Poistot ja arvonalentumiset	–1	0	0	–6	–6	–6	
Tilikauden tulos	**–4 298**	**–4 392**	**–4 392**	**–4 484**	**–4 549**	**–4 615**	**2,1 %**

Toimintasuunnitelma

Elinvoimapalvelut

Zeniitin matkailualueen avaaminen yleisölle lähestyy, ja alueen markkinoinnissa käynnistetään vuonna 2027 uusi vaihe. Markkinointi kohdennetaan erityisesti alueelle sijoittuville yrityksille ja loma-asuntojen potentiaalisille rakentajille. Rannan yritystonteille etsitään yrittäjät, ja elokuussa 2027 järjestetään ensimmäiset lomatonttipäivät. Zeniitille avataan somekanavat, ja niiden ylläpitoon laaditaan suunnitelma. Zeniitin kehittämistä pyritään lisäksi hankkeistamaan. Zeniitin luoteisnurkan yritystonteille sijoittuvien yritysten toimialakriteerejä väljennetään, jotta tontit saataisiin rakennettua.

Pirilän tapahtumapuiston toimintaa kehitetään edelleen, ja tanssilattia mahdollisesti uusitaan ainakin osittain.

Työllisyyspalvelut

Työllisyyspalveluiden toimintaympäristö muuttuu myös vuonna 2027, sillä hallitus on esittänyt eduskunnalle kuntouttavan työtoiminnan lakkauttamista. Esityksen tarkoituksena ei ole muuttaa nykyistä rahoitusmallia. Uudistuksen toteutuessa myös aktivointisuunnitelmien laatiminen päättyy. Kunnan työllisyyspalveluiden ja hyvinvointialueen yhteistyö jatkuu kuitenkin muun muassa työllistymistä edistävän monialaisen tuen yhteistoimintamallissa.

Yleistukilaki tuli voimaan 1.5.2026, ja yleistuki korvasi Kelan maksamat työmarkkinatuen ja peruspäivärahan. Vuonna 2026 kunnan työttömyysetuuksien rahoitusosuuteen varattiin 1,5 milj. euroa, ja vuodelle 2027 määrärahaa korotetaan noin 1,8 milj. euroon. Työllisyyspalvelujen vuoden 2027 talousarvio on kokonaisuudessaan hieman vuoden 2026 tasoa suurempi. Kasvua selittävät erityisesti työttömyysetuuksien kunnan rahoitusosuuden kasvu ja starttirahan määrärahan lisääminen.

Työllisyysalue on linjannut strategisesti, että asiakkaat ohjataan oikealle etuudelle, mikä liittyy olennaisesti työkyvyttömien asiakkaiden palvelupolkuun. Keväällä 2026 Kempeleessä alkanutta lääkäripilottia jatketaan elinvoima- ja työllisyysvaliokunnan linjauksen mukaisesti myös vuonna 2027. Vuoden 2027 keskeisenä tavoitteena on lisäksi ohjata asiakkaita aktiivisesti kehittämään osaamistaan työmarkkinoiden tarpeita vastaavaksi.

Kempele on mukana kolmessa työllistymistä edistävässä hankkeessa, jos hankkeille myönnetään rahoitus. Vuosina 2023–2026 toteutetun Optimum ESR -hankkeen taustayhdistys PSOTTY ry hakee rahoitusta uudelle, koko Pohjois-Suomen kattavalle ESR-hankkeelle, jonka on tarkoitus käynnistyä keväällä 2027. Kempele, Liminka ja Tyrnävä ovat hakeneet jatkoa myös 1.1.2024 alkaneelle Lakeuden alueen matalan kynnyksen palvelupiste -hankkeelle. Jos Lakeuden Sillat -hanke saa jatkoa, sen toiminta-aika on 1.1.2027–31.12.2029.

Pohjanmaan Liikunta ja Urheilu ry valmistelee *Seurakenttä tulevaisuuden työnantajana* -ESR-hanketta. Kempeleen kunnan omarahoitusosuus olisi alustavan arvion mukaan 2 000 euroa vuodessa hankkeen toteutusaikana 1.9.2027–28.2.2030.

Työllisyyspalveluissa otetaan vuoden 2027 aikana käyttöön uusi nuorten kausityöllistämisen malli, jossa kausityöseteli (nuorten työseteli) kohdennetaan kolmelle ikäluokalle. Seteliä voi käyttää 1.5.–31.12.

Kunta tukee kesäyrittäjyyttä kesäyrittäjyysrahalla, joka myönnetään vuonna 2027 12 ensimmäiselle ehdot täyttävälle hakijalle. Lisäksi Kempeleen kunta työllistää 13 nuorta kesätyöntekijää.

6.1.3 Yleispalvelut

Tuloslaskelma 1000 € / ulkoiset ja sisäiset	TP 2025	TA 2026	MTA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029	MTA26/ TA27 %
Toimintatuotot	**8 066**	**8 304**	**8 304**	**8 371**	**8 372**	**8 374**	**0,8 %**
Toimintakulut	**−9 403**	**−9 808**	**−9 808**	**−9 717**	**−9 848**	**−9 980**	**−0,9 %**
Toimintakate	**−1 337**	**−1 504**	**−1 504**	**−1 346**	**−1 476**	**−1 607**	**−10,5 %**
Vuosikate	**−1 335**	**−1 504**	**−1 504**	**−1 341**	**−1 476**	**−1 607**	**−10,8 %**
Poistot ja arvonalentumiset	−178	−151	−151	−228	−227	−226	50,6 %
Tilikauden tulos	**−1 513**	**−1 655**	**−1 655**	**−1 569**	**−1 702**	**−1 832**	**−5,2 %**

Toimintasuunnitelma

Talous- ja henkilöstöpalvelut

Talouspalveluissa jatketaan talousraportoinnin kehittämistä tekoälyn avulla. Tavoitteena on, että vuoden 2027 aikana koko kunnan talousraportointi ja talousdokumenttien koostaminen ovat tekoälyavusteisia. Työ on jo pitkällä, mutta kehitettävää on vielä osittain jäljellä. Samalla kehitetään talouden ennustamista tekoälyn avulla.

Hankintalain uudistuksen vuoksi talous- ja palkkahallinnon palvelujen ostaminen Monetra Oulu Oy:ltä todennäköisesti päättyy vuoteen 2030 mennessä. Kunnan on siksi päätettävä vuoden 2027 aikana, osallistuuko se Monetran järjestämään talous- ja palkkahallinnon palvelujen kilpailutukseen. Tällä hetkellä se on todennäköisin vaihtoehto. Kilpailutuksen myötä Monetran pienasiakkaille tulee uusi markkinaehtoinen palveluntarjoaja. Palveluntarjoajan vaihdon tarkkaa ajankohtaa ei tiedetä, mutta se ajoittuu arviolta vuosille 2028–2030.

Henkilöstöpalvelujen tavoitteena on vuonna 2027 kehittää edelleen työkykyjohtamisen kokonaisuutta tarkastelemalla ja päivittämällä nykyisiä työkykyjohtamisen malleja sekä edistämällä naisterveyttä. Naisterveyden edistäminen ja ymmärtäminen on tärkeä osa työkykyjohtamista, ja siihen kuuluu myös tietoisuuden lisääminen vaihdevuosien vaikutuksista työkykyyn ja työhyvinvointiin. Naisterveyden asioita käsitellään ja edistetään tiiviissä yhteistyössä työterveyshuollon kanssa.

Varhaiskasvatuspalveluissa vuonna 2026 käynnistynyt mentorointimallin pilotointi päättyy keväällä 2027, minkä jälkeen arvioidaan pilotoinnin tuloksia ja mallin toimivuutta sekä tarkastellaan jatkoa. Kunta-alan teknisillä aloilla otetaan käyttöön uusi TATES-virka- ja työehtosopimus viimeistään nykyisen sopimuskauden päättyessä 29.2.2028. Talousarvion laadinnan aikaisen tiedon mukaan siihen liittyy myös TATESin tasopalkkamallin rakentaminen kunnassa. KVTESin tasopalkkamalli rakennettiin ja otettiin käyttöön vuonna 2025, ja prosessi työllisti henkilöstöpalveluja merkittävästi lähes koko vuoden. TATESin käyttöönotto on huomattavasti pienemmän henkilöstömäärän vuoksi suppeampi prosessi, mutta sekin työllistää henkilöstöpalveluja merkittävästi. Vuoden 2027 aikana selvitetään myös tekoälyn käyttömahdollisuuksia henkilöstöpalveluissa, ja niitä hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan.

Talous- ja henkilöstöhallinnon toimintakulut kasvavat vuoden 2026 talousarvioon verrattuna 2 prosenttia (36 000 euroa). Todellisuudessa kulut ovat aiemmalla tasolla, mutta lukuja kasvattaa pääluottamushenkilöiden palkkojen kirjaustavan tarkistus.

Tietohallintopalvelut

Tietohallinnon toimintakulujen kasvu on taittunut, ja kulut ovat vuoden 2026 tasolla. Käyttötalouden ICT-kustannukset laskevat 0,8 prosenttia (19 000 euroa). Tietohallinnon sopeutustoimina on vuonna 2026 päätetty lakkauttaa AV-järjestelmäasiantuntijan virka, pidentää laitevuokrien sopimusjaksoja sekä lakkauttaa erilaisia palveluita ja irtisanoa ICT-sopimuksia. Tietohallinnon talouden riskeinä ovat laitteiden (esimerkiksi kannettavien tietokoneiden) hintojen nousu jopa 30–40 prosentilla, palveluntarjoajien hinnankorotukset sekä tekoälyn laajempaan käyttöön tarvittavien lisenssien hankinta.

Tietohallinto jatkaa vuonna 2027 laadukkaiden ICT-palvelujen tuottamista kuntaorganisaatiolle. Kehittämistoimenpiteinä tietohallinto osallistuu varhaiskasvatuksen toiminnanohjausjärjestelmän ja tilavarausjärjestelmän uudistamiseen, verkkosivuston lakisääteisten muutosten toteuttamiseen sekä Ryhti-hankkeen toimeenpanoon. Lisäksi kunnassa toteutetaan tekoälyyn liittyviä pilottikokeiluja, joilla pyritään tehostamaan toimintaa.

Ateria- ja puhdistuspalvelut

Ateria- ja puhdistuspalveluiden toiminnassa painottuvat vuonna 2027 kustannustehokkuus, työturvallisuus, työhyvinvointi, vastuullisuus ja varautuminen. Kustannuksia hallitaan muun muassa ruokalistasuunnittelulla, hävikin vähentämisellä sekä toiminnan ja henkilöstöresurssien tarkoituksenmukaisella järjestämisellä. Tekoälyä hyödynnetään toiminnan kehittämisessä ja sen uusia käyttökohteita kartoitetaan.

Vastuullisuutta edistetään kehittämällä kierrätystä ja pesuaineiden käyttöä. Ateriapalveluiden varautumista vahvistetaan toimintamalleja kehittämällä, testaamalla ja henkilöstöä kouluttamalla.

Ateria- ja puhdistuspalveluiden toimintakulut pienenevät 1,7 prosenttia (95 000 euroa). Laskua selittää pääosin se, että vuoden 2026 luvut sisältävät poikkeuksellisen suuren pesäpalloleirin elintarvikekustannukset. Kun tämä otetaan huomioon, toimintakulut ovat vuoden 2026 tasolla. Kulujen kasvua on hillitty siirtymällä vuoropäiväsiivoukseen, henkilöstömäärän vähenemisellä sekä elintarvikekustannuksiin kohdistuvilla säästötoimilla.

6.2 Sivistys- ja vapaa-aikapalvelut

Tuloslaskelma 1000 € / ulkoinen ja sisäinen	TP 2025	TA 2026	MTA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029	MTA26/ TA27 %
Toimintatuotot	**2 950**	**2 696**	**2 696**	**2 983**	**2 997**	**3 012**	**10,6 %**
Myyntituotot	1 924	1 719	1 719	1 880	1 890	1 899	9,4 %
Maksutuotot	500	444	444	458	460	462	3,2 %
Tuet ja avustukset	448	435	435	568	570	574	30,5 %
Muut toimintatuotot	77	98	98	77	77	77	−21,6 %
Toimintakulut	**−42 037**	**−43 579**	**−43 579**	**−43 466**	**−43 927**	**−44 396**	**−0,3 %**
Henkilöstökulut	−26 263	−27 331	−27 331	−27 679	−28 093	−28 513	1,3 %
Palvelujen ostot	−7 344	−7 385	−7 385	−7 446	−7 478	−7 512	0,8 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	−1 035	−906	−906	−950	−964	−978	4,9 %
Avustukset	−5	−6	−6	−5	−5	−5	−20,0 %
Muut toimintakulut	−7 391	−7 952	−7 952	−7 386	−7 387	−7 389	−7,1 %
Toimintakate	**−39 087**	**−40 883**	**−40 883**	**−40 483**	**−40 930**	**−41 384**	**−1,0 %**
Rahoitustuotot ja -kulut	−4	0	0	0			
Vuosikate	**−39 091**	**−40 883**	**−40 883**	**−40 483**	**−40 930**	**−41 384**	**−1,0 %**
Poistot ja arvonalentumiset	−817	−952	−952	−789	−786	−782	−17,1 %
Tilikauden tulos	**−39 908**	**−41 835**	**−41 835**	**−41 273**	**−41 716**	**−42 165**	**−1,3 %**

6.2.1 Opetus

Tuloslaskelma 1000 € / ulkoiset ja sisäiset	TP 2025	TA 2026	MTA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029	MTA26/ TA27 %
Toimintatuotot	**1 830**	**1 598**	**1 598**	**1 741**	**1 749**	**1 758**	**9,0 %**
Toimintakulut	**−37 682**	**−39 298**	**−39 298**	**−38 995**	**−39 415**	**−39 840**	**−0,8 %**
Toimintakate	**−35 852**	**−37 700**	**−37 700**	**−37 255**	**−37 666**	**−38 083**	**−1,2 %**
Vuosikate	**−35 852**	**−37 700**	**−37 700**	**−37 255**	**−37 666**	**−38 083**	**−1,2 %**
Poistot ja arvonalentumiset	−804	−940	−940	−777	−773	−769	−17,3 %
Tilikauden tulos	**−36 656**	**−38 640**	**−38 640**	**−38 031**	**−38 439**	**−38 852**	**−1,6 %**

Toimintasuunnitelma

Vuonna 2027 opetuksen toiminnassa painottuvat laadukkaan opetuksen ja yhdenvertaisten oppimisen edellytysten turvaaminen sekä toiminnan pitkäjänteinen kehittäminen muuttuvassa toimintaympäristössä. Keskeisenä tavoitteena on vahvistaa lasten ja nuorten perustaitoja, oppimista, hyvinvointia ja kouluun kiinnittymistä sekä varmistaa, että jokainen oppilas saa tarvitsemansa tuen mahdollisimman varhaisessa vaiheessa.

Oppimisen tuen uudistuksen toimeenpanoa jatketaan ja uudet toimintatavat vakiinnutetaan osaksi koulujen arkea. Painopiste siirtyy rakenteiden käyttöönotosta pedagogisten käytäntöjen kehittämiseen. Ryhmäkohtaisia tukimuotoja, joustavia opetusjärjestelyjä, yhteisopettajuutta ja muuta pedagogista yhteistyötä vahvistetaan. Samalla kehitetään oppimisen ja perustaitojen systemaattista seurantaa siten, että käytettävissä oleva tieto tukee opetuksen kehittämistä ja resurssien tarkoituksenmukaista kohdentamista.

Lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistäminen kytketään kiinteäksi osaksi koulujen toimintakulttuuria. Vuonna 2027 kiinnitetään erityistä huomiota läsnäolon ja kouluun kiinnittymisen vahvistamiseen, koulupoissaolojen ehkäisyyn, yhteisöllisyyteen, osallisuuteen sekä turvalliseen kouluympäristöön. Koulujen toimintakulttuurissa vahvistetaan myös liikkumista sekä tunne-, vuorovaikutus- ja turvallisuustaitoja.

Opetuksen pedagogista uudistumista tuetaan vahvistamalla tulevaisuustaitoja ja henkilöstön osaamista. Digitaalisten oppimisympäristöjen ja tekoälyn opetuskäyttöä kehitetään suunnitelmallisesti siten, että teknologia tukee oppimista, pedagogiikkaa ja yhdenvertaisuutta. Oppilaiden valmiuksia toimia muuttuvassa yhteiskunnassa vahvistetaan myös yrittäjyys-, työelämä-, kansainvälisyys- ja kestävyysosaamisen kautta.

Toimintaa ja resursseja sopeutetaan vuoden 2027 aikana muuttuvaan palvelutarpeeseen. Oppilas- ja opiskelijamäärien kehitys huomioidaan ryhmien muodostamisessa, opetustuntien kohdentamisessa sekä henkilöstö- ja tehtäväarakenteessa. Resurssien suunnittelussa

tarkastellaan opetuksen kokonaisuutta yksittäisten koulujen sijaan ja vahvistetaan koulujen välistä yhteistyötä. Talouden tasapainottaminen toteutetaan mahdollisimman ennakoivasti siten, että opetuksen laatu, oppimisen tuki ja turvallinen koulupäivä voidaan turvata myös niukkenevien resurssien tilanteessa.

Vuoden 2027 aikana toiminnan vaikutuksia seurataan erityisesti oppimistulosten ja perustaitojen, oppimisen tuen toteutumisen, koulupoissaolojen ja kouluun kiinnittymisen, oppilaiden hyvinvoinnin sekä henkilöstön työhyvinvoinnin näkökulmista. Seurantatietoa hyödynnetään johtamisessa, toiminnan kehittämisessä ja resurssien kohdentamisessa.

6.2.2 Vapaa-aikapalvelut

Tuloslaskelma 1000 € / ulkoiset ja sisäiset	TP 2025	TA 2026	MTA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029	MTA26/ TA27 %
Toimintatuotot	**1 120**	**1 098**	**1 098**	**1 242**	**1 248**	**1 255**	**13,1 %**
Toimintakulut	**–4 355**	**–4 281**	**–4 281**	**–4 471**	**–4 513**	**–4 555**	**4,4 %**
Toimintakate	**–3 235**	**–3 183**	**–3 183**	**–3 229**	**–3 264**	**–3 301**	**1,4 %**
Vuosikate	**–3 239**	**–3 183**	**–3 183**	**–3 229**	**–3 264**	**–3 301**	**1,4 %**
Poistot ja arvonalentumiset	–13	–13	–13	–13	–12	–12	0,0 %
Tilikauden tulos	**–3 251**	**–3 196**	**–3 196**	**–3 241**	**–3 277**	**–3 313**	**1,4 %**

Toimintasuunnitelma

Nuorisopalvelut

Nuorisotyössä kehitetään LYK-toimintasuunnitelman mukaista Leedi-nuorten harrastustoimintaa sekä lasten ja nuorten turvallisuutta muun muassa liikenneturvallisuuden osalta. Nuorisotilatoiminta tarjoaa lapsille ja nuorille matalan kynnyksen osallistumismahdollisuuksia ja yhdessäoloa kirkonkylän Pikkukirkkiksellä ja Akatemian nuorisotilalla. Vapaa-ajan ristiriitatilanteiden selvittämistä edistetään RESTO-sovittelutyöllä. Nuorisotyö on mukana kehittämässä ja järjestämässä monipuolisia matalan kynnyksen tapahtumia lapsille, nuorille ja lapsiperheille.
Etsivä nuorisotyö auttaa alle 29-vuotiaita koulutuksen tai työmarkkinoiden ulkopuolella olevia tai tukea tarvitsevia nuoria löytämään tarvitsemansa palvelut ja suunnan elämälleen. Etsivä nuorisotyö tekee aktiivista yhteistyötä Pohteen, työllisyyspalvelujen, oppilaitosten, puolustusvoimien, alueen etsivien ja Lakeuden Sillat -hankkeen kanssa ja kehittää monipuolisia yhteistyömuotoja ja yhteisöllisiä toimintatapoja. Monipuoliset yksilö- ja ryhmätoiminnat ovat tärkeä osa etsivän nuorisotyön asiakastyötä.
Lakeuden Sillat -hankkeelle haetaan jatkoa uutena ESR-hankkeena. Jos hanke saa rahoituksen, se jatkokehittää toimintaansa Kempeleessä, Limingassa ja Tyrnävällä. Palvelupisteessä tarjotaan 15–65-vuotiaille matalan kynnyksen palveluja työllisyyden ja arjen hyvinvoinnin edistämiseksi, muun muassa neuvontaa, tukea ja valmennusta työllistymiseen. Hankkeen palveluja ovat matalan kynnyksen palvelupiste, työhönvalmennus ja valmentava ryhmätoiminta. Osallisuus ja yhteisöllisyys ovat hankkeen tärkeitä teemoja.

Kirjasto- ja kulttuuripalvelut

Kempeleen kulttuuripalveluiden toimintaa ja tavoitteita ohjaa uusi kulttuuriohjelma. Tavoitteena on tarjota kaikille kuntalaisille helposti saavutettavia, laadukkaita ja monipuolisia kulttuurielämyksiä. Perusohjelmistoon kuuluvat konsertit, teatteriesitykset, taidenäyttelyt ja Museon perinteiset tapahtumat. Kempeleen 160-vuotisjuhlavuosi otetaan huomioon eri tapahtumissa. Kulttuuripalvelut edistävät kuntalaisten hyvinvointia vahvistamalla osallisuutta, yhdenvertaisuutta ja yhteisöllisyyttä. Vuoden 2027 painopisteenä on erityisryhmien huomioiminen. Toimintaa kehitetään kuntalaisilta saadun palautteen avulla, ja kuntalaisia osallistetaan kulttuurityön kehittämiseen. Kulttuurifoorumi järjestetään keväällä ja syksyllä. Oulu2026-kulttuuripääkaupunkivuoden perintötyötä viedään eteenpäin ja laajaa verkostoyhteistyötä jatketaan. Toimintaa toteutetaan tiiviissä yhteistyössä muiden toimijoiden sekä paikallisten järjestöjen ja seurojen kanssa. Lisäksi edistetään kulttuuriharrastamista ja kehitetään kulttuurin olosuhteita tilojen ja kulttuuriympäristöjen osalta. Tapahtumia markkinoidaan aktiivisesti eri viestintäkanavissa ja kunnan tapahtumakalenterissa. Museo- ja perinnetyön kehittäminen jatkuu: rakennusten kunnossapidosta ja kokoelmasta huolehditaan, ja kotiseutuarkistotyötä ja arkiston digitointia kehitetään. Museon kesä- ja joulunajan toimintaa jatketaan kaikki asiakasryhmät huomioiden ja aktiivisessa yhteistyössä vapaa-aikapalveluiden muiden palveluiden sekä seurojen ja järjestöjen kanssa.

Kirjaston toimintaa ja tavoitteita määrittävät vuonna 2027 uudistettujen tilojen hyödyntäminen, talouden sopeuttamistoimet sekä osallistuminen uuteen lukioon tulevan Tietotorin suunnitteluun. Kirjaston aineistomääräraha supistuu edelleen, mikä vaikuttaa kokoelmaan ja kirjojen saatavuuteen. Kansallisten ja alueellisten suuntaviivojen mukaisesti kirjaston keskeisenä pedagogisena tavoitteena on vahvistaa lasten ja nuorten lukutaitoa ja medialukutaitoa. Tätä toteutetaan järjestelmällisellä kouluyhteistyöllä, johon kuuluvat kirjavinkkaukset ja kirjapaketit luokille, tiedonhaun opetus ja ohjatut tutustumiskäynnit sekä monilukutaidon ja tekoälylukutaidon opastus. Tavoitteena on, että kaikki oppilaat suorittavat lukudiplomin. Lukutaitoa, lukemisharrastusta ja monilukutaitoa edistetään kaikissa ikäryhmissä, ja olemassa olevia ja uusia palveluja, kuten e-aineistoja, markkinoidaan aktiivisesti. Lähikirjastojen palvelua ylläpidetään resurssien rajoissa. Yhteistyötä jatketaan opetuksen ja varhaiskasvatuksen sekä muiden kirjastojen kanssa alue- ja maakuntatasolla. Perhe- ja seniorilukudiplomien markkinointia jatketaan. Kirjasto edistää osallisuutta ja yhteisöllisyyttä järjestämällä monipuolisia matalan kynnyksen yleisötapahtumia kaikille ikäryhmille. Kotipalvelu ja kirjallisuuspiirit jatkuvat osana vakiintunutta toimintaa, ja kirjavinkkausta tehdään lasten ja nuorten lisäksi myös muille ikäryhmille.

Kempele-opisto

Kempele-opisto tarjoaa kuntalaisille laajaa ja laadukasta vapaan sivistystyön opetusta sekä musiikin taiteen perusopetusta. Vuonna 2027 toimintaympäristöä leimaavat edelleen tiukka talousraami, vakiintuneet talouden tasapainottamistoimet ja opetustuntimäärän laskeminen noin 9 000 oppituntiin. Opiskelijamäärän arvioidaan olevan noin 2 300 netto-opiskelijaa vuodessa.

Talousraamin puitteissa jatketaan kymmenen opiskelijan minimiryhmäkoon ja keväällä 2026 uudistetun hinnaston soveltamista. Lisäksi vakiinnutetaan hyväksi havaittu käytäntö, jossa painettua opinto-opasta ei jaeta Rantalakeus-lehden välissä, vaan sitä on tarjolla kohdennetusti kunnan eri toimipisteissä.

Toiminnan keskeisenä tavoitteena on nostaa kurssien täyttöastetta ja kehittää kurssitarjontaa kuntalaispalautteiden pohjalta. Saavutettavuuden turvaamiseksi kurssien järjestämisessä hyödynnetään aktiivisesti eri koulujen tiloja ympäri kuntaa.

Kansalaisopistot2030-hankkeen pohjalta opisto pyrkii käynnistämään muutamia opintopistekursseja syksyllä 2027. Opintopistekurssit mahdollistavat virallisen ja kansallisen osaamisen todentamisen ja parantavat opintojen hyväksilukua muissa oppilaitoksissa.

Vuodelle 2027 on tulossa taiteen perusopetuksen lakiuudistus, joka muuttaa koko taiteen perusopetusta: kahdesta oppimäärästä ollaan siirtymässä yhteen. Mahdollinen siirtyminen uuteen taiteen perusopetukseen vaatii lisää resursseja ja kunnassa laajempaa keskustelua. Nykymuotoisessa taiteen perusopetuksessa opiskelee 45 opiskelijaa.

Merkittävänä tulevaisuushankkeena opisto on mukana uuden lukion rakennushankkeessa, jonka yhteyteen tulevat opiston kädentaitojen opetustilat sekä hallinnon ja opettajien työtilat. Rakentaminen käynnistyy keväällä 2027.

Opiston perustoiminta vakiinnutetaan talousraamin puitteissa. Toiminnassa panostetaan erityisesti suosittuihin kädentaitojen kursseihin, senioriväestölle tärkeisiin liikuntaryhmiin sekä musiikin yksilö- ja pienryhmäopetukseen. Lisäksi jatkoa toivotaan uudelle, erityistä tukea tarvitseville aikuisille suunnatulle taidekurssitoiminnalle sekä aikuisten ja lasten yhteisille kursseille.

Liikuntapalvelut

Kempeleen liikkumisohjelma valmistuu vuodelle 2027, ja liikuntapalvelut toteuttavat sen mukaisia toimenpiteitä. Isoina teemoina ovat lajikokeilut ja liikunnan kynnyksen madaltaminen. Liikuntapalveluiden kehittämisessä hyödynnetään THL:n TEAviisari-tietoa.

Soveltavaa liikuntaa järjestetään kehittämissuunnitelman mukaisesti. Ikäihmisten liikunnanohjausta kehitetään ja tarjontaa pyritään laajentamaan. Tavoitteena on edelleen erityisesti vähän liikkuvien ja toimintakyvyltään heikentyneiden ikäihmisten aktivointi ryhmä- ja yksilöohjauksella. Ikäihmisten toiveita ja tarpeita kuullaan toimintoja kehitettäessä. Virkistysuimala Zimmarin toimintaa kehitetään. Uimaopetuksen kehittämiseksi haettu Lakeudella loiskuu! -hanke jatkuu elokuuhun saakka, ja siinä ovat mukana myös Iin, Limingan ja Tyrnävän kunnat. Hankkeen ansiosta uimaopetuksen määrät pysyvät Lakeudella korkeina. Kesällä Ouluntullin uimamontun valvonta-aikoja lisätään viikonloppuihin.

Liikuntaneuvonnan kehittämiseen haetaan rahoitusta Suomi Liikkeelle -hankehausta, ja tarkoituksena on kehittää työttömien liikuntaneuvonnan palveluketjua. Kempele on mukana Suomen harrastamisen mallissa,

kempeleläisittäin Kempele Actionissa, jonka päätavoitteena on lisätä lasten ja nuorten hyvinvointia mahdollistamalla jokaiselle lapselle ja nuorelle mieluisa ja maksuton harrastus koulupäivän yhteydessä. Kohderyhmänä ovat perusopetuksen 1.–9. luokkien oppilaat. Tavoitteena on vakiinnuttaa aktiivinen ja monipuolinen harrastaminen osaksi koululaisten iltapäiviä. Esi- ja perusopetuksessa on lain mukaan 1.8.2026 alkaen edistettävä lasten ja nuorten liikunnallista elämäntapaa. Kempeleessä tähän vastataan Kempeleen liikkuvat koulut -hankkeella, jossa lapsia liikutetaan sekä opettajia ja oppilaita koulutetaan liikkuvaan kouluarkeen viikoittain jokaisella Kempeleen koululla.

6.3 Varhaiskasvatus

Tuloslaskelma 1000 € / ulkoinen ja sisäinen	TP 2025	TA 2026	MTA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029	MTA26/ TA27 %
Toimintatuotot	**1 077**	**995**	**995**	**1 068**	**1 073**	**1 079**	**7,3 %**
Myyntituotot	126	85	85	115	116	116	35,3 %
Maksutuotot	945	885	885	953	958	963	7,7 %
Tuet ja avustukset	0	25	25	0			−100,0 %
Muut toimintatuotot	6	0	0	0			
Toimintakulut	**−21 537**	**−22 046**	**−22 046**	**−22 228**	**−22 498**	**−22 772**	**0,8 %**
Henkilöstökulut	−13 309	−13 599	−13 599	−14 046	−14 256	−14 468	3,3 %
Palvelujen ostot	−5 349	−5 463	−5 463	−5 234	−5 278	−5 322	−4,2 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	−122	−148	−148	−145	−147	−148	−1,9 %
Avustukset	−971	−1 012	−1 012	−943	−957	−971	−6,8 %
Muut toimintakulut	−1 786	−1 824	−1 824	−1 860	−1 861	−1 861	2,0 %
Toimintakate	**−20 460**	**−21 051**	**−21 051**	**−21 160**	**−21 424**	**−21 693**	**0,5 %**
Vuosikate	**−20 460**	**−21 051**	**−21 051**	**−21 160**	**−21 424**	**−21 693**	**0,5 %**
Poistot ja arvonalentumiset	−109	−106	−106	−121	−121	−120	14,4 %
Tilikauden tulos	**−20 570**	**−21 157**	**−21 157**	**−21 281**	**−21 545**	**−21 813**	**0,6 %**

Toimintasuunnitelma

Varhaiskasvatuspalvelujen kysynnän arvioidaan pysyvän vuonna 2027 lasten kokonaismäärän osalta vuoden 2026 tasolla. Kunnallisen varhaiskasvatuksen kysyntä on kuitenkin ollut vuonna 2026 vahvaa, ja hakemukset ovat kohdistuneet pääasiassa kunnallisiin yksiköihin. Talousarviossa on huomioitu kunnallisten varhaiskasvatuspaikkojen tilapäinen lisääminen sekä yksityisen varhaiskasvatuksen palvelusetelien indeksitarkistukset.

Toimintatuottojen arvioidaan kasvavan hieman asiakasmaksujen ja myyntituottojen osalta. Toimintakulujen merkittävimmät muutokset kohdistuvat henkilöstökuluihin, joita kasvattavat Santamäen päiväkodin apulaisjohtajan viran perustaminen 1.8.2027 alkaen, Linnakankaan päiväkodin määräaikainen lisäryhmä 1.1.–30.6.2027 sekä yleiset palkankorotukset. Palvelujen ostojen sekä aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden arvioidaan vähenevän, ja avustukset pienenevät kotihoidon tuen ja yksityisen hoidon tuen käytön vähentyessä. Talousarviossa on huomioitu vuonna 2026 toteutetut talouden sopeuttamistoimet ja niihin liittyvät jatkokehittämistoimet.

Vuonna 2027 pedagogista toimintaa kehitetään Kempele-sopimuksen, varhaiskasvatus- ja esiopetussuunnitelmien, Hyvän kasvun ohjelman ja kunnan hyvinvointisuunnitelman mukaisesti. Varhaiskasvatus osallistuu aktiivisesti UNICEFin Lapsiystävällinen kunta -työhön toteuttamalla toimenpidesuunnitelman tavoitteita muun muassa leikin kehittämisessä. Kehittämisen painopisteitä ovat leikkipedagogiikan vahvistaminen, lasten fyysisen aktiivisuuden lisääminen, työhyvinvoinnin parantaminen ja apulaisjohtajamallin kehittäminen. Esiopetuksessa edistetään liikunnallista elämäntapaa päivitetyn esiopetussuunnitelman mukaisesti. Varhaiskasvatussuunnitelman päivitykset otetaan käyttöön päiväkodeissa ja perhepäivähoidossa vuoden 2027 aikana. Henkilöstön täydennyskoulutus tukee toiminnan tavoitteita ja painottuu erityisesti leikkipedagogiikan kehittämisohjelman tavoitteisiin ja lasten fyysisen aktiivisuuden lisäämiseen.

Henkilöstön osalta keskeisiä tavoitteita ovat sairauspoissaolojen vähentäminen sekä työhyvinvoinnin ja naisterveyden edistäminen. Mentorointimallin pilotointi saatetaan päätökseen, sen vaikutukset arvioidaan ja arvioinnin perusteella tarkastellaan mallin jatkoa. Yksikkötason johtamista vahvistetaan kehittämällä johtamisosaamista ja apulaisjohtajamallia.

Varhaiskasvatuksen toiminnanohjausjärjestelmä vaihdetaan vuonna 2027, ja samalla luovutaan varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen nykyisistä järjestelmistä. Loma-aikojen päivystysjärjestelyjä kehitetään, ja henkilöstön lomasuunnittelua tehostetaan kohdentamalla lomia päivystysajoille. Huoltajien kesäloma-ajalle varaamasta mutta peruuttamatta jättämästä varhaiskasvatuksesta perittävän lisämaksun (ns. sakkomaksun) käytäntöjä kehitetään edelleen vuoden 2026 kokemusten perusteella. Palveluverkkoa kehitetään yhteistyössä yksityisten palveluntuottajien kanssa tavoitteena nostaa yksityisen varhaiskasvatuksen täyttöastetta ja tehostaa nykyisten toimipisteiden käyttöä. Varhaiskasvatuksen ja opetuksen palveluverkkosuunnitelman valmistelu käynnistetään vuonna 2027 tarkastelemalla tilatarpeita ja palvelujen järjestämisvaihtoehtoja nykyisissä varhaiskasvatuksen ja opetuksen tiloissa.

6.4 Tekniset palvelut

Tuloslaskelma 1000 € / ulkoinen ja sisäinen	TP 2025	TA 2026	MTA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029	MTA26/ TA27 %
Toimintatuotot	**17 915**	**17 737**	**17 737**	**16 767**	**17 325**	**16 803**	**−5,5 %**
Myyntituotot	288	208	208	177	178	179	−14,9 %
Maksutuotot	723	335	335	350	352	353	4,5 %
Muut toimintatuotot	16 903	17 194	17 194	16 240	16 795	16 271	−5,5 %
Valmistus omaan käyttöön	119	0	0	0			
Toimintakulut	**−15 537**	**−16 176**	**−16 176**	**−15 692**	**−15 908**	**−16 131**	**−3,0 %**
Henkilöstökulut	−3 512	−3 744	−3 744	−3 495	−3 547	−3 599	−6,7 %
Palvelujen ostot	−4 294	−4 466	−4 466	−4 736	−4 796	−4 859	6,0 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	−2 970	−3 319	−3 319	−3 127	−3 173	−3 220	−5,8 %
Avustukset	−90	−120	−120	−122	−124	−126	2,1 %
Muut toimintakulut	−4 673	−4 529	−4 529	−4 212	−4 269	−4 328	−7,0 %
Toimintakate	**2 496**	**1 561**	**1 561**	**1 075**	**1 416**	**672**	**−31,2 %**
Rahoitustuotot ja -kulut	−5	0	0	0			
Vuosikate	**2 491**	**1 561**	**1 561**	**1 075**	**1 416**	**672**	**−31,2 %**
Poistot ja arvonalentumiset	−6 115	−6 813	−6 813	−7 270	−7 234	−7 198	6,7 %
Tilikauden tulos	**−3 625**	**−5 252**	**−5 252**	**−6 195**	**−5 817**	**−6 526**	**18,0 %**

6.4.1 Teknisten palveluiden hallinto

Tuloslaskelma 1000 € / ulkoiset ja sisäiset	TP 2025	TA 2026	MTA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029	MTA26/ TA27 %
Toimintakulut	**−431**	**−450**	**−450**	**−409**	**−414**	**−419**	**−9,1 %**
Toimintakate	**−431**	**−450**	**−450**	**−409**	**−414**	**−419**	**−9,1 %**
Vuosikate	**−431**	**−450**	**−450**	**−409**	**−414**	**−419**	**−9,1 %**
Tilikauden tulos	**−431**	**−450**	**−450**	**−409**	**−414**	**−419**	**−9,1 %**

Toimintasuunnitelma

Vuonna 2027 teknisten palveluiden hallinnon painopisteinä ovat organisaatiomuutosten vakiinnuttaminen ja talouden sopeuttamistoimien seuranta. Henkilöstö- ja tehtäväjärjestelyissä selkeytetään vastuita ja toimintatapoja sekä vahvistetaan vastuualueiden yhteistyötä.

Rakennuttamisen painopisteenä on uuden lukion rakentamisen käynnistäminen sekä hankkeen aikataulun ja kustannusten hallinta. Investointien toteutusta yhteensovitetaan käyttäjätoimialojen ja teknisten palveluiden vastuualueiden kanssa.

Hallinnon toimintakulut ovat 409 000 euroa, mikä on 41 000 euroa eli 9,1 prosenttia vähemmän kuin vuoden 2026 muutetussa talousarviossa.

6.4.2 Kunnallistekniikka

Tuloslaskelma 1000 € / ulkoiset ja sisäiset	TP 2025	TA 2026	MTA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029	MTA26/ TA27 %
Toimintatuotot	**151**	**100**	**100**	**67**	**67**	**68**	**−33,0 %**
Toimintakulut	**−4 066**	**−4 429**	**−4 429**	**−4 462**	**−4 524**	**−4 586**	**0,8 %**
Toimintakate	**−3 796**	**−4 329**	**−4 329**	**−4 395**	**−4 456**	**−4 519**	**1,5 %**
Vuosikate	**−3 798**	**−4 329**	**−4 329**	**−4 395**	**−4 456**	**−4 519**	**1,5 %**
Poistot ja arvonalentumiset	−2 988	−3 079	−3 079	−3 407	−3 390	−3 373	10,6 %
Tilikauden tulos	**−6 786**	**−7 408**	**−7 408**	**−7 802**	**−7 846**	**−7 892**	**5,3 %**

Toimintasuunnitelma

Vuoden aikana keskitytään uuden organisaatiorakenteen vakiinnuttamiseen, tehtäväkokonaisuuksien selkeyttämiseen sekä toimintatapojen yhtenäistämiseen, jotta toiminta on tehokasta ja palvelutuotanto säilyy laadukkaana.

Vuoden 2027 merkittävimmät sopimuskilpailutukset koskevat ulkovalaistuksen ylläpitoa, konetöitä sekä tienrakennusmateriaalien puitesopimuksia.

Kunnallistekniikan vastuualueen keskeisimmät investoinnit vuonna 2027 ovat Otavaisen ja Pirilän asuinalueiden sekä Aurinkojärven alueen kunnallistekniikan rakentaminen. Ketolanperäntien alikulkusilta (Mt 847)

toteutetaan valtion kanssa yhteisrahoitteisena hankkeena osana Liminka–Oulu-kaksoisraidehanketta. Hankkeen aikataulu siirtyy vesilupaprosessin vuoksi, ja rakentaminen ajoittuu vuosille 2028–2029.

Lisäksi panostetaan puistojen, leikkipaikkojen ja liikuntapaikkojen kehittämiseen ja perusparantamiseen. Toimenpiteisiin kuuluvat muun muassa Ouluntullin uimapaikan turvallisuuden parantaminen sekä muiden virkistysalueiden viihtyisyyttä ja käytettävyyttä lisäävät investoinnit.

6.4.3 Tilapalvelut

Tuloslaskelma 1000 € / ulkoiset ja sisäiset	TP 2025	TA 2026	MTA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029	MTA26/ TA27 %
Toimintatuotot	**13 153**	**13 957**	**13 957**	**12 970**	**12 982**	**12 993**	**–7,1 %**
Toimintakulut	**–9 653**	**–9 769**	**–9 769**	**–9 382**	**–9 515**	**–9 652**	**–4,0 %**
Toimintakate	**3 500**	**4 189**	**4 189**	**3 587**	**3 467**	**3 341**	**–14,4 %**
Vuosikate	**3 496**	**4 189**	**4 189**	**3 587**	**3 467**	**3 341**	**–14,4 %**
Poistot ja arvonalentumiset	–3 119	–3 725	–3 725	–3 855	–3 836	–3 817	3,5 %
Tilikauden tulos	**377**	**463**	**463**	**–267**	**–369**	**–475**	**–157,7 %**

Toimintasuunnitelma

Tilapalveluissa korostuu tulevien vuosien suunnittelussa toiminnan ja kiinteistöomaisuuden kehittämistöiden juurruttaminen erityisesti kiinteistöjen ylläpidossa. Tärkeimpiä osa-alueita ovat uuden henkilöstön perehdyttäminen tehtäviin ja tilapalveluiden toimintaan. Sähköisen huoltokirjaohjelmiston kehittäminen on olennaista kaikessa toiminnassa laadukkaan ylläpidon varmistamiseksi. Vuonna 2027 kehitetään myös sisäilmaprosesseja ja omaksutaan uusia ohjeistuksia sekä toteutetaan suunnitelmallisesti PTS-suunnitelmien mukaisia, korjausvelkaa vähentäviä korjaus- ja kunnossapitotöitä. Vuodelle 2027 on luvassa puitesopimusten ja muiden hankintojen kilpailutuksia, joista tärkeimpiä ovat huollon ja kunnossapidon puitejärjestelyt sekä aurauskilpailutus.
Vuonna 2026 toteutettu sähkön kilpailutus vaikeuttaa käyttötalouden kustannusten ennustamista, koska kunnan sähkösopimus on alussa kiinnittämätön. Tämä aiheuttaa kustannusriskiä alkuvuodelle, mutta kulurakenne voi tasoittua loppuvuotta kohti. Vuokratiloja poistuu käytöstä, joten vuokrakulut pienenevät. Hyvinvointialueen käytössä olevat kiinteistöt ovat vähentyneet ja vuokrataso on laskenut, mikä näkyy vuokratulojen laskuna aiempiin vuosiin verrattuna. Nykyisiä kiinteistöjä korjataan edelleen aktiivisesti tarpeen mukaan määrärahojen puitteissa. Sisäilmaongelmiin reagoidaan mahdollisimman nopeasti, ja sisäilmatyöryhmä käsittelee niitä aktiivisesti. Myös yhteistyötä kaikkien osapuolten kanssa kehitetään.
Suurimpia riskejä vuonna 2027 ovat maailmantilanteen vaikutukset kustannuksiin, sillä muutokset voivat näkyä tilapalveluiden kustannuksissa kaikilla sektoreilla. Riskejä ovat myös henkilöstön vaihtuvuuteen liittyvä hiljaisen tiedon poistuminen sekä ajoittaiset resursointihaasteet.

6.4.4 Maa ja mittaus

Tuloslaskelma 1000 € / ulkoiset ja sisäiset	TP 2025	TA 2026	MTA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029	MTA26/ TA27 %
Toimintatuotot	**4 287**	**3 390**	**3 390**	**3 440**	**3 984**	**3 449**	**1,5 %**
Toimintakulut	**–473**	**–505**	**–505**	**–530**	**–536**	**–542**	**4,9 %**
Toimintakate	**3 814**	**2 885**	**2 885**	**2 910**	**3 449**	**2 907**	**0,9 %**
Vuosikate	**3 814**	**2 885**	**2 885**	**2 910**	**3 449**	**2 907**	**0,9 %**
Poistot ja arvonalentumiset	–8	–8	–8	–8	–8	–8	0,0 %
Tilikauden tulos	**3 805**	**2 877**	**2 877**	**2 902**	**3 440**	**2 898**	**0,9 %**

Toimintasuunnitelma

Vuoden 2027 tavoitteena on saada hulevesikartta ajan tasalle katuverkoston osalta, mikä vaatii mittaukseen lisäresursseja.

Syksyn 2026 tonttihaun omakotitonttien luovutus on edennyt hyvin, ja tontit myydään pääasiassa alkuvuodesta 2027. Keväällä 2027 järjestetään pientalotonttien lisähaku, jos varattuja omakotitalotontteja perutaan. Syksyn 2027 tonttihakuun tulee maankäytön toteutusohjelman mukaisesti suurempi määrä

pientalotontteja Otavaisen alueelta ja Pirilästä. Rivitalotontteja tulee ohjelman mukaisesti luovutukseen Tähkälästä ja Linnakankaalta.

6.4.5 Kaavoitus

Tuloslaskelma 1000 € / ulkoiset ja sisäiset	TP 2025	TA 2026	MTA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029	MTA26/ TA27 %
Toimintatuotot	73	30	30	30	30	30	0,0 %
Toimintakulut	−458	−508	−508	−455	−460	−466	−10,5 %
Toimintakate	−385	−478	−478	−425	−430	−436	−11,1 %
Vuosikate	−385	−478	−478	−425	−430	−436	−11,1 %
Tilikauden tulos	−385	−478	−478	−425	−430	−436	−11,1 %

Toimintasuunnitelma

Vuoden 2027 aikana kaavoituksen vastuualueella keskitytään organisaatiomuutosten ja uusien toimintatapojen vakiinnuttamiseen sekä tehtäväjaon selkeyttämiseen. Kaavoja edistetään maankäytön toteutusohjelman mukaisesti monipuolisen ja riittävän tonttivarannon turvaamiseksi.

Kaavoituksen keskeisimmät suunnitteluhankkeet vuonna 2027 ovat taajaman osayleiskaavan päivitys Väärälänperälle ja moottoritien itäpuolelle sekä Paituri–Savikorpi-asuinalueen laajennuksen asemakaavoitus. Lisäksi saatetaan loppuun seisahduksissa tai pitkään vireillä olleet Uranuksentien kaavamuutos sekä Hakamaan pohjoisosan ja Kuivalanperän työpaikka-alueen ja Metsärinteen asuinalueen laajennuksen asemakaavaprosessit. Resurssien puitteissa valmistellaan kaavamuutoksia Kokkokankaalle, Komeetantien ympäristöön, Metsärinteelle, keskustakortteleihin ja radan varteen. Vuoden aikana osallistutaan aktiivisesti Kempeleen maapoliittisen ohjelman päivitykseen ja seutuyhteistyöhön eri työryhmissä.

Kaavoituksen toimintakulut vuonna 2027 ovat 455 000 euroa, mikä on 53 000 euroa eli 10,5 prosenttia vähemmän kuin vuoden 2026 muutetussa talousarviossa.

6.4.6 Rakennusvalvonta

Tuloslaskelma 1000 € / ulkoiset ja sisäiset	TP 2025	TA 2026	MTA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029	MTA26/ TA27 %
Toimintatuotot	250	260	260	260	261	263	0,0 %
Toimintakulut	−456	−516	−516	−454	−459	−465	−11,9 %
Toimintakate	−205	−256	−256	−194	−198	−202	−24,1 %
Vuosikate	−205	−256	−256	−194	−198	−202	−24,1 %
Tilikauden tulos	−205	−256	−256	−194	−198	−202	−24,1 %

Toimintasuunnitelma

Uusi rakennusjärjestys on tarkoitus saada voimaan vuoden 2027 alusta. Lisäksi nykyinen tarkastusinsinöörin virka on tarkoitus muuttaa rakennustarkastajan viraksi, jotta resursseja voidaan kohdentaa paremmin ruuhkahuippujen aikana.

Ympäristöministeriö myönsi rakennusvalvonnalle Kuntien ja maakuntien liittojen rakennetun ympäristön tiedonhallinnan uudistaminen -valtionavustusta 140 000 euroa Ryhti-järjestelmän käyttöönottoon ja Tiera Cityn Ryhti-valmiuksien kehittämiseen. Hankkeella varmistetaan Kempeleen ja muiden Tiera City -käyttäjäkuntien valmius uuden rakentamislain ja Ryhti-lainsäädännön vaatimuksiin. Avustuksella päivitetään Tiera Cityn tietomallit ja rajapinnat, jotta laajennettu tietosisältö voidaan välittää Ryhti-järjestelmään tietomallimuotoisena. Uudet ominaisuudet tulevat kaikkien käyttäjäkuntien käyttöön ilman erillisiä kehityskustannuksia. Hanke kestää 1.9.2026–31.3.2028.

Rakennusvalvonnan lupasihteerin toimi lakkautettiin vuoden 2026 yt-neuvotteluissa, joten henkilöstökulut pienenevät vuonna 2027 noin 9 prosenttia. Toimintakulut pienenevät arviolta 62 000 euroa (11,9 %) vuoden 2026 talousarvioon verrattuna.

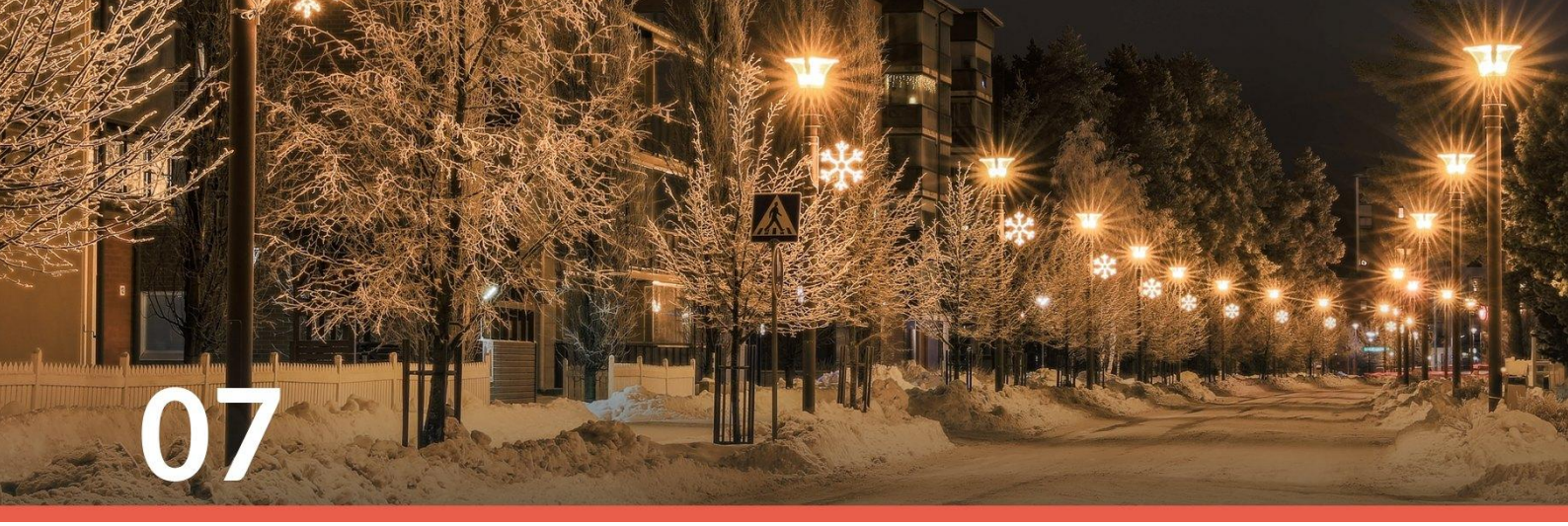

07

7. Investointiosa

INVESTOINNIT YHTEENSÄ

	TP 2025	MTA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Investointiosa					
Menot	−24 465	−9 442	−14 287	−15 740	−11 355
Tulot	3 313	2 850	2 800	3 400	2 800
Rahoitusosuudet	223	359	120	0	0
Netto	−20 929	−6 233	−11 367	−12 340	−8 555

INVESTOINNIT SITOVUUSTASOITTAIN

MAA- JA VESIALUEET

	TP 2025	MTA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
MAA- JA VESIALUEET					
Menot	−430	−750	−750	−750	−750
Tulot	3 313	2 850	2 800	3 400	2 800
Netto	2 884	2 100	2 050	2 650	2 050

RAKENNUKSET

Uudisrakentaminen

	TP 2025	MTA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Uudisrakentaminen					
Lukio					
Menot	−37	−500	−7 000	−7 200	−300
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	−37	−500	−7 000	−7 200	−300

Korjausrakentaminen

	TP 2025	MTA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Pirilän säilytettävien rakennusten kunnostaminen					
Menot	−48	−60	−80	−60	−60
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	−48	−60	−80	−60	−60

	TP 2025	MTA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Ylikylän 1998 osan peruskorjauksen III -vaihe					
Menot	0	−550	−830	0	0
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	0	−550	−830	0	0
Ylikylän koulun piha-alueen toteutuksen I -vaihe					
Menot	0	−60	0	0	−600
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	0	−60	0	0	−600
Kirkonkylätalon jäähdytyksen rakentaminen					
Menot	0	0	−215	0	0
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	0	0	−215	0	0
PTS-investoinnit					
Menot	−379	−380	−335	−300	−300
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	−379	−380	−335	−300	−300
Kiinteistöjen kehittäminen					
Menot	−113	−115	−70	−50	−50
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	−113	−115	−70	−50	−50

Rakennukset yhteensä	TP 2025	MTA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
RAKENNUKSET					
Menot	−15 900	−3 460	−8 530	−7 610	−1 310
Tulot	144	260	0	0	0
Netto	−15 756	−3 200	−8 530	−7 610	−1 310

KUNNALLISTEKNIIKKA

	TP 2025	MTA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Kunnallistekniikan rakentaminen					
Menot	−1 810	−600	−1 460	−2 575	−2 310
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	−1 810	−600	−1 460	−2 575	−2 310
Katuverkon saneeraaminen					
Menot	−305	−1 095	−895	−1 610	−720
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	−305	−1 095	−895	−1 610	−720
Liikenneturvallisuus ja kestävä liikkuminen					
Menot	−129	−360	0	−20	−2 100
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	−129	−360	0	−20	−2 100
Urheilualueet					
Menot	−936	−270	−155	−145	−690
Tulot	15	24	0	0	0
Netto	−921	−246	−155	−145	−690
Puistot, viheralueet ja leikkipaikat					
Menot	−229	−305	−160	−190	−205
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	−229	−305	−160	−190	−205

	TP 2025	MTA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Zeniitin matkailu- ja virkistysalue					
Menot	−2 333	−1 460	−1 660	−1 050	−900
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	−2 333	−1 460	−1 660	−1 050	−900

Kunnallistekniikka yhteensä	TP 2025	MTA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
KUNNALLISTEKNIIKKA					
Menot	−5 742	−4 090	−4 330	−5 590	−6 925
Tulot	15	24	0	0	0
Netto	−5 727	−4 066	−4 330	−5 590	−6 925

MUUT PITKÄVAIKUTTEISET MENOT

	TP 2025	MTA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Ketolanperäntien alikulkusilta					
Menot	0	0	−300	−1 700	−1 100
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	0	0	−300	−1 700	−1 100

Muut pitkävaikutteiset menot yhteensä	TP 2025	MTA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
MUUT PITKÄVAIKUTTEISET MENOT					
Menot	−119	−520	−300	−1 700	−1 100
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	−119	−520	−300	−1 700	−1 100

TIETOKONEOHJELMISTOT

Tietokoneohjelmistot yhteensä	TP 2025	MTA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
TIETOKONEOHJELMISTOT					
Menot	−49	−55	−245	−50	−50
Tulot	0	0	120	0	0
Netto	−49	−55	−125	−50	−50

KONEET JA KALUSTO

	TP 2025	MTA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Kunnallistekniikan kalusto					
Menot	−138	−150	−45	0	0
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	−138	−150	−45	0	0
Lukion ensikertainen kalustus					
Menot	0	0	0	0	−1 200
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	0	0	0	0	−1 200
Päiväkotien kalusteet					
Menot	−74	−90	−67	−20	0
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	−74	−90	−67	−20	0

Koneet ja kalusto yhteensä	TP 2025	MTA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
KONEET JA KALUSTO					
Menot	−2 224	−567	−112	−20	−1 200
Tulot	64	75	0	0	0
Netto	−2 160	−492	−112	−20	−1 200

OSAKKEET JA OSUUDET

Osakkeet ja osuudet yhteensä	TP 2025	MTA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
OSAKKEET JA OSUUDET					
Menot	0	0	−20	−20	−20
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	0	0	−20	−20	−20

MAA- JA VESIALUEET

	TP 2025	MTA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
MAA- JA VESIALUEET					
Menot	−430	−750	−750	−750	−750
Tulot	3 313	2 850	2 800	3 400	2 800
Netto	2 884	2 100	2 050	2 650	2 050

Maanhankintaan on varattu määrärahaa 750 000 euroa.

Maanmyyntitulot koostuvat asuintonttien myynnistä (2,5 milj. euroa) ja yritystonttien myynnistä (0,3 milj. euroa). Asuintonttien myyntitulot muodostuvat syksyllä 2026 haettavana olleiden tonttien sekä ammattirakentajatonttien myynnistä.

RAKENNUKSET

Uudisrakentaminen

	TP 2025	MTA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Lukio					
Menot	−37	−500	−7 000	−7 200	−300
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	−37	−500	−7 000	−7 200	−300

Lukiohankkeen kehitysvaiheen suunnittelutyö saatetaan loppuun Rakennusliike Lapti Oy:n kanssa. Lukion rakentaminen aloitetaan maalis–huhtikuussa 2027. Urakkamalli on yhteistoiminnallinen tavoitehintainen KVR-urakka. Uusi lukio otetaan käyttöön marraskuussa 2028.

Korjausrakentaminen

	TP 2025	MTA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Pirilän säilytettävien rakennusten kunnostaminen					
Menot	−48	−60	−80	−60	−60
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	−48	−60	−80	−60	−60

Pirilän pitkän hirsiaitan kunnostaminen. Kohteeseen on tehty korjaussuunnitelma ja rakennuslupa on haettu. Urakoitsija kilpailutetaan alkuvuodesta ja toteutus on kesällä 2027.

	TP 2025	MTA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Ylikylän 1998 osan peruskorjauksen III -vaihe					
Menot	0	−550	−830	0	0
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	0	−550	−830	0	0

Peruskorjauksen kolmas vaihe kilpailutetaan alkuvuodesta, ja urakka toteutetaan koulun kesäloman aikana. Peruskorjauksessa uusitaan vuoden 1998 osan ilmanvaihtokone, toisen kerroksen aulatilaan tehdään tilamuutoksia, keittiön alakatot uusitaan ja kesällä 2026 uusitun astianpesulinjaston päälle uusitaan ilmanvaihtohuuva. Keittiön kylmiöihin tehdään tilamuutoksia, ja käytöstä poistettujen kylmiöiden tilalle rakennetaan uusi siivouskeskus.

	TP 2025	MTA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Kirkonkylätalon jäähdytyksen rakentaminen					
Menot	0	0	−215	0	0
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	0	0	−215	0	0

Kirkonkylätalon päiväkodissa on yhteensä 14 lapsiryhmää, joista kuusi toimii rakennuksen yläkerrassa. Päivystysaikoina koko rakennus, myös yläkerta, on tarpeen pitää käytössä. Investoinnilla parannetaan tilojen jäähdytystä ja varmistetaan asianmukaiset sisäolosuhteet myös kesäajan käytössä.

	TP 2025	MTA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
PTS-investoinnit					
Menot	−379	−380	−335	−300	−300
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	−379	−380	−335	−300	−300

Määrärahalla korjataan Zytykkeen vanhan osan huonokuntoinen katto ja jatketaan Kempelehallin korjauksia. Museoalueen rakennuksia kunnostetaan suunnitellusti, ja Pikkukokon päiväkodin parkkialuetta laajennetaan. Lisäksi tehdään pieniä muutos- ja korjaustöitä: Kirkonkylätalon päiväkodin pihalle lisätään katoksia, Sarkkirannan päiväkodin haiseva siirtoverho vaihdetaan hajuttomaksi siirtoseinäksi, Ylikylän päiväkodin pienten puolen pihalle rakennetaan aita ja päiväkodin keittiön ovelle rakennetaan rullaovi.

	TP 2025	MTA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Kiinteistöjen kehittäminen					
Menot	−113	−115	−70	−50	−50
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	−113	−115	−70	−50	−50

Määrärahalla uudistetaan Linnakankaan koulun lukosto ja tehdään muita kulunvalvonnan muutoksia.

KUNNALLISTEKNIIKKA

	TP 2025	MTA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Kunnallistekniikan rakentaminen					
Menot	−1 810	−600	−1 460	−2 575	−2 310
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	−1 810	−600	−1 460	−2 575	−2 310

Määräraha sisältää Otavaisen ja Pirilän asuinalueiden rakentamista, liikenneväylien päällystys- ja vihertöitä sekä katusuunnittelua.

	TP 2025	MTA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Katuverkon saneeraaminen					
Menot	−305	−1 095	−895	−1 610	−720
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	−305	−1 095	−895	−1 610	−720

Määräraha sisältää Tornikujan alueen kuivatuksen parantamisen, Viitakujan ja Komeetantien radan alituksen parantamisen sekä kiertoliittymän saneerauksen. Lisäksi toteutetaan valaistuksen saneerausta sekä asfalttipintaustöitä.

	TP 2025	MTA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Urheilualueet					
Menot	−936	−270	−155	−145	−690
Tulot	15	24	0	0	0
Netto	−921	−246	−155	−145	−690

Määräraha sisältää Ouluntullin uimapaikan kehittämisen, Leton reitin kunnostamisen ja Linnakankaan laavun rakentamisen.

	TP 2025	MTA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Puistot, viheralueet ja leikkipaikat					
Menot	−229	−305	−160	−190	−205
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	−229	−305	−160	−190	−205

Määrärahalla saneerataan Kiespuiston ja Linnalähteen leikkipuistot sekä toteutetaan ympäristösuunnittelua.

	TP 2025	MTA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Zeniitin matkailu- ja virkistysalue					
Menot	−2 333	−1 460	−1 660	−1 050	−900
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	−2 333	−1 460	−1 660	−1 050	−900

Määräraha sisältää Aurinkojärven alueen kunnallistekniikan rakentamistöitä.

MUUT PITKÄVAIKUTTEISET MENOT

	TP 2025	MTA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Ketolanperäntien alikulkusilta					
Menot	0	0	−300	−1 700	−1 100
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	0	0	−300	−1 700	−1 100

Ketolanperäntien alikulkusilta (Mt 847) toteutetaan valtion kanssa yhteisrahoitteisena hankkeena osana Liminka–Oulu-kaksoisraidehanketta. Hankkeen aikataulu siirtyy, koska Lupa- ja valvontavirasto edellyttää pohjaveden alentamisen vuoksi vesilupaa, jota varten tutkitaan muun muassa happamat sulfaattimaat. Lupahakemus on tarkoitus toimittaa keväällä 2027. Käsittelyaika on noin vuosi, joten lupa voidaan saada parhaimmillaan vuoden 2027 loppuun mennessä. Rakentamissuunnittelua edistetään lupaprosessin aikana Väyläviraston ohjauksessa, jotta kilpailutukseen ja rakentamiseen voidaan edetä heti luvan saamisen jälkeen.

TIETOKONEOHJELMISTOT

	TP 2025	MTA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
TIETOKONEOHJELMISTOT					
Menot	−49	−55	−245	−50	−50
Tulot	0	0	120	0	0
Netto	−49	−55	−125	−50	−50

Määrärahalla uudistetaan varhaiskasvatuksen toiminnanohjausjärjestelmä ja tilapalveluiden tilavarausjärjestelmä sekä toteutetaan verkkosivuston pakolliset PTV-integraation muutokset. Lisäksi kehitetään Tiera City -järjestelmää sekä toteutetaan tekoälypilotteja ja rakennusvalvonnan Ryhti-hankkeen kehitystehtäviä.

KONEET JA KALUSTO

	TP 2025	MTA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Kunnallistekniikan kalusto					
Menot	−138	−150	−45	0	0
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	−138	−150	−45	0	0

Kunnallistekniikan kalustohankintoja ovat kopillinen ajettava ruohonleikkuri puistojen ja yleisten alueiden hoitoon sekä traktorin sikliaura liikunta-alueiden hoitoon.

	TP 2025	MTA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Päiväkotien kalusteet					
Menot	−74	−90	−67	−20	0
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	−74	−90	−67	−20	0

Määrärahalla kalustetaan Linnakankaan päiväkodin tiloja muutostöiden yhteydessä sekä uusitaan Ylikylän ja Santamäen päiväkotien ruokasalien kalusteita. Sarkkirannan ja Pikkukokon päiväkoteihin hankitaan säilytys- ja toimistokalusteita. Lisäksi päiväkoteihin hankitaan leikkipedagogiikkaa edistäviä kalusteita.

08

8. Rahoitusosa

Rahoituslaskelma

Rahoituslaskelma 1000 €	TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Toiminnan rahavirta	**4 250**	**3 992**	**5 385**	**5 377**	**5 866**
Vuosikate	7 366	6 557	7 905	8 437	8 386
Tulorahoituksen korjauserät	−3 115	−2 565	−2 520	−3 060	−2 520
Investointien rahavirta	**−20 929**	**−6 523**	**−11 367**	**−12 340**	**−8 555**
Investointimenot	−24 453	−9 472	−14 287	−15 740	−11 355
Rahoitusosuudet investointimenoihin	223	99	120	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	3 302	2 850	2 800	3 400	2 800
Toiminnan ja investointien rahavirta	**−16 678**	**−2 531**	**−5 982**	**−6 963**	**−2 689**
Rahoituksen rahavirta	**17 547**	**2 800**	**6 255**	**7 530**	**3 205**
Antolainauksen muutokset	0	−200	−200	−200	−200
Antolainasaamisten lisäykset	0	−200	−200	−200	−200
Lainakannan muutokset	15 468	3 000	6 455	7 730	3 405
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	20 000	10 500	14 500	16 500	13 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	−6 532	−7 500	−8 045	−8 770	−9 595
Lyhytaikaisten lainojen muutos	2 000				
Muut maksuvalmiuden muutokset	−2 080				
Rahavarojen muutos	**869**	**269**	**273**	**567**	**516**
Tunnusluvut					
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 v	−42 010	−49 329	−49 644	−45 671	−34 842
Lainanhoitokate	1,1	0,9	1,0	1,0	0,9

Toiminnan ja investointien rahavirta

Toiminnan rahavirta on 5,4 milj. euroa ja investointien rahavirta −11,4 milj. euroa, joten toiminnan ja investointien rahavirta on vuonna 2027 −6,0 milj. euroa. Tämä määrä on rahoitettava lainarahoituksella.

Suunnitelmavuonna 2028 toiminnan ja investointien rahavirta on −7,0 milj. euroa. Vuonna 2029 se paranee −2,7 milj. euroon investointitason laskiessa lukion valmistuttua. Viiden vuoden kertymä on −49,6 milj. euroa vuonna 2027, ja se paranee −34,8 milj. euroon vuoteen 2029 mennessä.

Rahoituksen rahavirta ja lainamäärä

Pitkäaikaisten lainojen lisäyksen arvioidaan olevan enintään 14,5 milj. euroa vuonna 2027, 16,5 milj. euroa vuonna 2028 ja 13,0 milj. euroa vuonna 2029.

Valtuustoon nähden sitova taso on lainakannan muutokset yhteensä, ja lainaa voidaan ottaa sen rajoissa. Lainoja lyhennetään 8,0 milj. euroa vuonna 2027, ja lyhennykset kasvavat uusien lainojen myötä 9,6 milj. euroon vuoteen 2029 mennessä. Antolainaukseen varataan 0,2 milj. euroa vuodessa.

Talousarvion lainalukujen mukaan lainakanta kasvaa vuoden 2026 lopun arviosta 110,5 milj. eurosta 117,0 milj. euroon vuoden 2027 lopussa ja 128,1 milj. euroon vuoden 2029 lopussa. Asukasta kohden lainaa on 5 865 euroa vuoden 2027 lopussa ja 6 357 euroa vuoden 2029 lopussa.

Kunnan velkaantumista kuvaavat parhaiten lainat ja vuokravastuut yhteensä, koska terveyskeskus ja Kirkonkylätalo on rahoitettu kiinteistöleasingilla. Vuokravastuut pienenevät leasingmaksujen myötä 43,0 milj.

euroon vuoden 2027 lopussa ja 37,2 milj. euroon vuoden 2029 lopussa. Lainat ja vuokravastuut ovat yhteensä 160,0 milj. euroa (8 021 euroa/asukas) vuoden 2027 lopussa ja 165,4 milj. euroa (8 204 euroa/asukas) vuoden 2029 lopussa.

Velkaantuminen näkyy korkokuluissa, jotka kasvavat 2,5 milj. eurosta 3,7 milj. euroon vuoteen 2029 mennessä. Lainanhoitokate on 0,9–1,0, eli tulorahoitus ei kaikilta osin riitä lainojen korkojen ja lyhennysten maksamiseen ilman uutta lainaa.

Lainakanta sekä lainat ja vuokravastuut

Lainakanta 1000 €	TP 2025	ENN 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Lainojen lisäys	22 000	12 000	14 500	16 500	13 000
Lainojen vähennys	−6 532	−7 545	−8 045	−8 770	−9 595
Lainat 31.12.	**106 081**	**110 536**	**116 991**	**124 721**	**128 126**
Lainat € / asukas	5 384	5 587	5 865	6 223	6 357
Vuokravastuut 31.12.	47 724	44 504	42 996	40 112	37 229
Lainat ja vuokravastuut 31.12.	**153 805**	**155 040**	**159 987**	**164 833**	**165 355**
Lainat ja vuokravastuut € / asukas	7 807	7 836	8 021	8 225	8 204

Rahoituksen tunnusluvut

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta = toiminnan ja investointien rahavirtojen summa viimeisen viiden vuoden ajalta. Negatiivinen kertymä osoittaa, että menoja on jouduttu kattamaan lainanotolla tai rahavaroja vähentämällä.

Lainanhoitokate = (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Lainanlyhennykset). Tunnusluku osoittaa tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on 2 tai suurempi, tyydyttävä, kun arvo on 1–2, ja heikko, kun arvo on alle 1.

Lainat ja vuokravastuut = lainakanta sekä leasing- ja vuokravastuut yhteensä. Tunnusluku kuvaa kunnan kokonaisvelkaantumista, kun osa investoinneista on rahoitettu leasingilla.

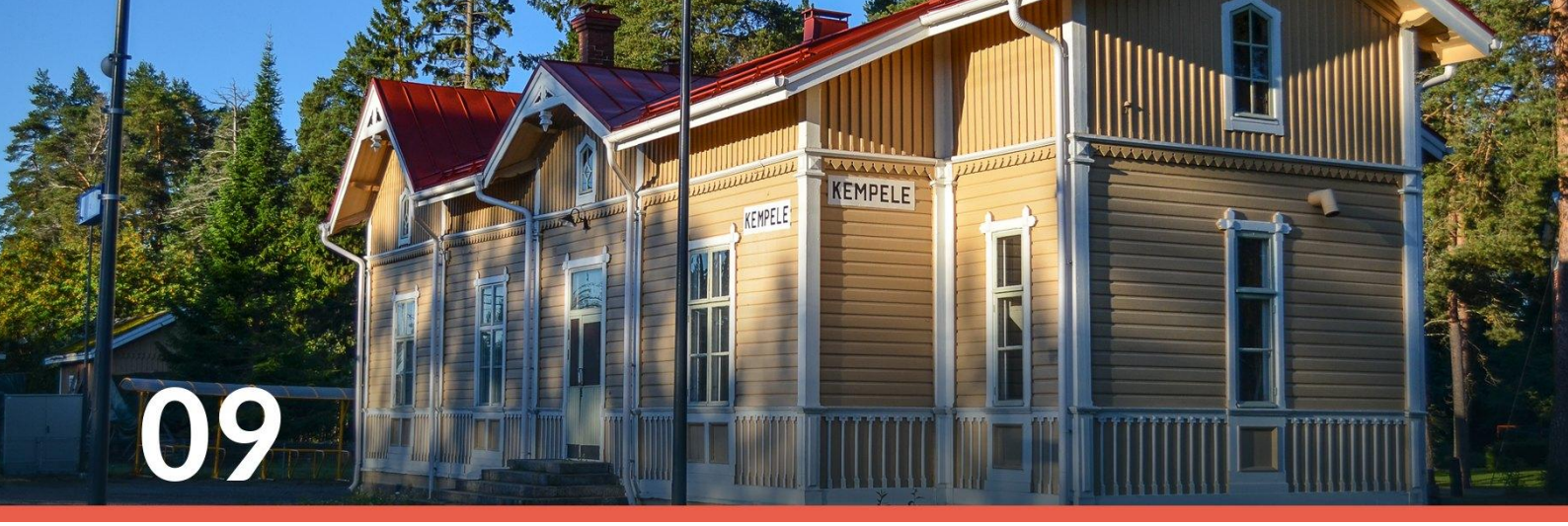

09

9. Kempeleen kunnan tytäryhtiöt

9.1 Kempeleen Vesihuolto Oy

Yhtiö perustettiin 9.1.1964, ja se on ollut kunnan tytäryhtiö vuodesta 1969. Kempeleen kunta omistaa osakkeista 98,77 prosenttia, ja osakkaita on kaikkiaan 13.

Kempeleen Vesihuolto Oy vastaa vesihuoltopalvelujen tuottamisesta toiminta-alueellaan, jonka Kempeleen kunnanvaltuusto on hyväksynyt vuonna 2012. Yhtiön tarkoituksena on toimia yleishyödyllisesti voittoa jakamatta siten, että toiminta lisää alueen viihtyisyyttä ja hyvinvointia ja elvyttää sen tuotannollista toimintaa. Toiminnan perustana on vesihuoltolaki.

Vesiyhtiön toiminnallisena tavoitteena on toimittaa asiakaslähtöisesti ja edullisesti riittävästi hyvää vettä ja ympäristön haasteiden vaatimat viemäripalvelut niin, että palvelut vastaavat käyttäjien tarpeita.

Vesijohtoverkosto kattaa Kempeleen rakennetut alueet, ja liittymisaste on 99,9 prosenttia. Vesijohtoja on 335 km, ja vedenkulutus on keskimäärin 2 653 m³/vrk. Vesi otetaan Kempeleenharjun tärkeältä pohjavesialueelta Tuohinon, Honkasalmen ja Monkkasen pohjavedenottamoista.

Pohjavesi käsitellään ennen verkostoon johtamista. Tuohinon käsittelykapasiteetti on 5 000 m³/vrk, ja Monkkasesta saadaan 400 m³/vrk. Veden mikrobiologinen laatu varmistetaan desinfioimalla vesi uv-valolla.

Jätevesiviemäröinti hoidetaan viemärilaitoksen toiminta-alueella. Viemärin liittymisaste on 95,2 prosenttia. Viemäriverkostoa on 226 km, ja jätevedenpumppaamoita on 82.

Henkilöstöä on Lakeuden Keskuspuhdistamo mukaan luettuna 19 henkilöä. Tuotannossa työskentelevät käyttöinsinööri ja 4 ammattityöntekijää. Verkostotöissä ja rakentajapalvelussa työskentelevät verkostopäällikkö, verkostoinsinööri, verkostomestari ja 8 ammattityöntekijää. Toimistotyöntekijöitä on 2. Lisäksi yhtiöillä on yhteinen toimitusjohtaja.

Vesihuoltolaitos perii käyttömaksua ja perusmaksua sopimusehtojen mukaisesti. Esimerkiksi omakotitalossa asuvan nelihenkisen perheen, joka käyttää noin 150 kuutiota vettä vuodessa, vesilasku on 1,73 euroa päivässä. Vuonna 2027 esimerkkiperheen vesilasku on 1,84 euroa päivässä.

Budjetoidut investoinnit vuodelle 2027 ovat 0,62 milj. euroa. Ne kyetään maksamaan liittymismaksuilla ja tulorahoituksella.

Tuloslaskelma 1000 €	TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Liikevaihto	3 228	3 261	3 530	3 548	3 568
Liiketoiminnan muut tuotot	30	20	20	20	20
Materiaalit ja palvelut	−1 422	−1 504	−1 727	−1 737	−1 747
Kiinteät henkilöstökulut	−661	−830	−886	−901	−910
Liiketoiminnan muut kulut	−294	−259	−284	−265	−270
Poistot ja arvonalentumiset	−783	−766	−807	−826	−790
Liikevoitto (-tappio)	**98**	**−78**	**−154**	**−161**	**−129**
Rahoitustuotot ja -kulut	90	65	81	92	87
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja	**188**	**−13**	**−73**	**−69**	**−42**
Tilinpäätössiirrot	−6	16	70	105	84
Tilikauden voitto (tappio)	**168**	**3**	**−3**	**36**	**42**

9.2 Kiinteistö Oy Kempeleenkartano

Kiinteistö Oy Kempeleenkartano kuuluu Kempeleen kunnan kuntakonserniin. Yhtiö aloitti toimintansa 1.1.1993, jolloin kaikki kunnan omistamat aravavuokratalot siirtyivät yhtiön omistukseen.

Kunnanvaltuusto päätti 12.8.1993, että Kiinteistö Oy Kempeleenkartano toimii Kempeleen kunnan vuokra-asuntojen tuottajana.

Yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiön toimialana on vuokra-asuntotarpeen tyydyttäminen Kempeleessä. Tätä varten yhtiö vuokraa, omistaa, hallitsee ja rakennuttaa asuinkiinteistöjä sekä antaa vuokralle asuntoja ja asuinkiinteistöjä.

Yhtiön tavoitteena on

- tuottaa hyvälaatuisia, toimivia ja haluttuja vuokra-asuntoja, joiden vuokrataso on kohtuullinen ja käyttöaste lähellä 100 prosenttia
- ylläpitää asuntojen kuntoa niin, ettei niiden rakenteellinen kunto heikkene iän myötä
- toteuttaa asuntojen uustuotanto kunnan asunto-ohjelman mukaisesti
- hoitaa yhtiön talous liiketaloudellisesti kannattavasti
- pitää yhtiön kassavaranto 1–2 kuukauden vuokratulojen suuruisena ja tilikauden tulos vuosittain noin nollassa.

Yhtiön osakepääoma on 2 111 770,16 euroa. Kempeleen kunta omistaa yhtiön kaikki osakkeet.

Yhtiöllä on tällä hetkellä 24 vuokratalokohdetta eri puolilla Kempelettä, ja niissä on yhteensä 437 asuntoa. Asunnot ovat yksiöitä, pieniä ja isoja kaksioita sekä kolmioita.

Aravalainoituksen vuoksi yhtiön tarkoituksena ei ole tuottaa voittoa, eikä se myöskään jaa osinkoa. Asunnoista peritään omakustannusvuokraa, jolla katetaan sekä talon hoito- että pääomamenot. Vuonna 2026 vuokrat ovat vaihdelleet talokohtaisesti 10,77–12,34 €/m²/kk.

Yhtiön pitkän tähtäimen suunnitelmat (PTS) on päivitetty vuonna 2026. PTS-korjausten kustannusarvio vuosille 2027–2030 on noin 3,1 milj. euroa.

Yhtiön lainat ovat 31.12.2026 yhteensä 5,9 milj. euroa. Lainoja lyhennetään vuosina 2027–2030 0,5 milj. euroa vuodessa.

Yhtiön asuntoihin tulee vuosittain keskimäärin 370 asuntohakemusta, ja asunnon saa vuosittain noin 20 prosenttia hakijoista. Vuokrauksen käyttöaste on 95,6 prosenttia (tilanne 31.10.2026). Käyttöastetta laskevat muun muassa huoneistot, jotka ovat remonttien aikana tyhjinä.

Yhtiön henkilöstöön kuuluvat tällä hetkellä toimitusjohtaja, kiinteistösihteeri, taloussihteeri, kiinteistöinsinööri, huoltomestari ja kiinteistönhoitaja.

Tuloslaskelma 1000 €	TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Liikevaihto	3 422	3 546	3 656	3 766	3 879
Kiinteistön muut tuotot	8	0	0	0	0
Palkat ja palkkiot	−265	−279	−350	−358	−367
Eläkevakuutusmaksut	−41	−46	−60	−61	−63
Muut henkilösivukulut	−8	−10	−12	−12	−13
Henkilöstökulut yhteensä	−314	−335	−422	−431	−443
Poistot	−457	−517	−517	−517	−517
Muut kulut	−2 395	−2 534	−2 553	−2 656	−2 772
Liikevoitto (-tappio)	**264**	**160**	**164**	**162**	**147**
Korko- ja rahoitustuotot	26	0	0	0	0
Korko- ja rahoituskulut	−167	−160	−164	−162	−147
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja	**123**	**0**	**0**	**0**	**0**
Asuintalovaraus	−123	0	0	0	0
Tilikauden voitto (tappio)	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

KEMPELE

kempele.fi